

МҰНАЙШЫ

«Мұнайшы» журналы - «ПетроҚазақстан» компаниясының қызметкерлеріне арналған корпоративтік басылым.

Редакциялық кеңес:

Ян Миньюй, «ПетроҚазақстан» Президенті

Р. Бектұров, «ПетроҚазақстан» Вице-президенті

Е. Гребенникова, жауапты редактор

М. Джайлганова, стратегиялық коммуникациялар жөніндегі директор, ПҚОСИ

А. Тілеубаева, стратегиялық коммуникациялар жөніндегі менеджер, ПҚОСИ

Е. Жұмаділ, қоғаммен байланыс жөніндегі менеджер, ПҚОП

И. Аралбаева, мемлекеттік органдармен жұмыс жөніндегі үйлестіруші, ПҚОП

А. Сұлтангереева, қоғаммен байланыс жөніндегі менеджер, ПҚҚР

Фотографтар:

А. Тайгунов, қоғаммен байланыс жөніндегі үйлестіруші, ПҚҚР

Е. Жумақын, қоғаммен байланыс жөніндегі үйлестіруші, ПҚОП

Журнал «Мұнайшы» - корпоративное издание компании «ПетроҚазақстан», предназначенное для сотрудников.

Редакционный совет:

Ян Миньюй, Президент «ПетроҚазақстан»

Р. Бектұров, Вице-президент «ПетроҚазақстан»

Е. Гребенникова, ответственный редактор

М. Джайлганова, директор по стратегическим коммуникациям, ПҚОСИ

А. Тлеубаева, менеджер по стратегическим коммуникациям, ПҚОСИ

Е. Жумаділ, менеджер по администрации и связям с общественностью, ПҚОП

И. Аралбаева, координатор по работе с госорганами, ПҚОП

А. Сұлтангереева, менеджер по связям с общественностью, ПҚҚР

Фотографы:

А. Тайгунов, координатор по связям с общественностью, ПҚҚР

Е. Жумақын, координатор по связям с общественностью, ПҚОП

Munaishy is a corporate PetroKazakhstan magazine for the employees.

Editorial board:

Yang Mingyu, President of PetroKazakhstan

R. Bekturev, Vice-President of PetroKazakhstan

E. Grebennikova, Executive Editor

M. Dzhaiganova, Director, Strategic Communications, PKOSI

A. Tleubayeva, Manager, Strategic Communications, PKOSI

E. Zhumadil, Manager, Administration and Public Relations, PKOP

I. Aralbayeva, Coordinator, Work with State Authorities, PKOP

A. Sultangereeva, Manager, Public Relations, PKKR

Photographers:

A. Taigunov, Coordinator, Public Relations, PKKR

E. Zhumakyn, Coordinator, Public Relations, PKOP

МАЗМҰНЫ

3	Менің мамандығым БӨАЖА мамандарымен сұхбат. ПҚОП.
7	Біздің кен орындарымыз Арысқұм
11	ПетроҚазақстанның жас мамандары
13	ПетроҚазақстанның спорттық өмірі
15	Супер аналар
20	Оқиғалар күнтізбесі

СОДЕРЖАНИЕ

25	Моя профессия Интервью со специалистами КИПиА. ПҚОП.
28	Наши месторождения Арысқұм
32	Молодые специалисты ПетроКазakhstan
34	Спортивная жизнь ПетроКазakhstan
36	Супермамы
41	Календарь событий

CONTENTS

46	My profession Interview with PKOP I&C specialists
49	Our Oilfields Aryskum
52	PetroKazakhstan's young specialists
54	Sporting life in PetroKazakhstan
56	Super Mums
60	Calendar of events

Байланыстық ақпарат:

Қазақстан Республикасы, Алматы, 050059,
Нұрсұлтан Назарбаев даңғылы, 244-а
тел.: +7 (727) 258 1848

Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Контактная информация:

Республика Казахстан, Алматы, 050059,
проспект Нурсултан Назарбаев, 244-а
тел.: +7 (727) 258 1848

Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Contact information:

244-a Nursultan Nazarbayev Avenue,
050059, Almaty, Republic of Kazakhstan,
tel.: +7 (727) 258 1848

Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

БӨАЖА МАМАНДАРЫМЕН СҰХБАТ. ПҚОП.

Мұнай өңдеу зауыты - бұл үздіксіз, апатсыз және тиімді түрде жұмыс істеулері тиіс көптеген аса күрделі технологиялық қондырғылары бар орасан зор механизм. МӨЗ-дегі жұмыс үдерістері қондырғы операторларымен бақылау-өлшеу аспаптары және автоматика (БӨАЖА) арқылы бақыланып тұрады. Ал осы аспаптардың барлығының тікелей дәл жұмыс істеулерін және сәйкесінше зауыттың барлық жабдығының одан әрі дұрыс жұмыс істеуін кім қамтамасыз етеді?

Осы шығарылымда біз осы маңызды және өте жауапты жұмысты орындайтын БӨАЖА мамандарымен сұхбатты назарларыңызға ұсынамыз.

- Сіздің жұмыс күніңіз қалай басталады? Және сіздің жұмысыңыз нені қамтитынын айтып беріңізші?

Александр Чаликов: Жетекші электроншы-инженердің жұмыс күні таңғы сағат 8-де басталады. Топ басшысымен шағын жиналыс өткізіледі, онда алдағы күннің міндеттері талқыланады. Содан кейін мен өз жұмысыма кірісемін - қондырғыларда орналасқан маған бекітілген жабдықты аралап шығамын, содан кейін технологиялық қондырғының оператор бөлмесіне барамын және операторлардың мен қызмет көрсететін жабдықтың жұмысына қатысты ескертулерінің бар-жоғын біліп аламын. Егер олар бар болса, оператор өтінімді ашады да, мен осы құрылғының диагностикасын жүргіземін және егер қажет болса, параметрлерге керекті өзгерістер енгіземін және позицияны іске қосамын. Зауыттың аумағы үлкен болып, БӨАЖА аспаптары зауыттың барлық аумағында әр жерде орналастырылғандықтан, мен өтінімдер бойынша да жұмыс істеймін.

Қысқасы, жұмысымның мақсаты - технологиялық үдерістерді басқарудың автоматтандырылған жүйелерінің электрондық жабдығының техникалық тұрғыдан дұрыс пайдаланылуын және үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету.

Дмитрий Кочурин: Жиналыстан кейін мен де жұмыс учаскеме барамын. Учаскеде мен ақаулықтар журналындағы жаңа жазбалардың бар болуын іздеймін, бақылаушы шеберден жабдыққа қатысты қандай болса да бір қиыншылықтардың бар-жоғын сұраймын. Жалпы, мен зауыт зертханасында орналасқан жабдыққа қызмет көрсетумен айналысамын.

Виктор Наумкин: Мен қондырғылар бойынша талдағыштардан жедел мәліметтер мен көрсеткіштерді жинаумен, сонымен қатар технологиялық үдерістерді басқарудың автоматтандырылған жүйелерінің электрондық жабдығының дұрыс техникалық пайдаланылуын және үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз етумен айналысамын.

Виктор Наумкин

*Физикалық-химиялық талдау құралдарына
қызмет көрсету тобының жетекші
электроншы-инженері, бас метролог қызметі,
БӨАЖА цехы*

«ПҚОП» ЖШС-дағы жұмыс өтілі - 19 жыл
Білімі - жоғары

Лауазымдық міндеттері: қызмет көрсетілетін объектілердегі технологиялық үдерістерді басқарудың автоматтандырылған жүйелерінің электрондық жабдығына, физикалық-химиялық талдау жабдығына техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асырады. Үдерісті басқару жүйесін жұмысқа дайындайды, құрылғылар мен модульдердің техникалық тексерісін жүзеге асырады, жабдықтың электрондық элементтерінің параметрлері мен сенімділігін бақылайды. Жабдықтың сынақ тексерістерін

жүргізеді. Электрондық жабдыққа жөндеу жұмыстарын жүргізеді. Технологиялық қызметкерлер құрамының өтінімдері бойынша ақауларды жояды. Негізгі және қосымша қорғану құралдарын пайдалана отырып, электр қауіпсіздігі ережелері мен жобаларын (сұлбаларын) ұстана отырып, бақылау мен басқарудың жаңа құралдарын игереді және енгізеді.

Дмитрий Кочурин

Зертханалық жабдыққа қызмет көрсету тобының жетекші инженер-бағдарламашысы, бас метролог қызметі, БӨЖА цехы

«ПҚОП» ЖШС- дағы жұмыс өтілі - 30 жыл
Білімі - жоғары

Лауазымдық міндеттері: Бағдарламалық жасақтамаға техникалық қызмет көрсету жұмыстарын жүзеге асырады, конфигурацияны қажет ететін өзгерістерді енгізеді. Конфигурациялардағы барлық өзгерістер туралы есептілікті жүргізеді, деректер қорын бақылайды. Бағдарламалардың дұрыстығын автоматты түрде тексеру жүйелерін, типтік және стандартты бағдарламалық құралдарды әзірлейді және енгізеді, ақпаратты өңдеу технологиясын құрастырады. Қажетті техникалық құжаттарды рәсімдейді. Электр қауіпсіздігі ережелерін және жобаларды (сұлбаларды) ұстана отырып, бақылау мен басқарудың жаңа құралдарын игереді және енгізеді.

- Санмен айтсақ, күніне неше нысанға қызмет көрсетесіз?

Дмитрий Кочурин: Қазіргі уақытта менің қарамағымдағы нысанда 218 позиция бар, оларға екі адам қызмет көрсетеді.

- Ал жұмыс күніңіз қанша уақытқа созылады?

Дмитрий Кочурин: Біз аптасына бес күн сағат 8.00-ден сағат 17.00-ге дейін жұмыс істейміз.

- Қазіргі және 10-15 жыл бұрынғы зауыттағы автоматтандыру деңгейі қандай? Не өзгерді, оған қандай баға берер едіңіз?

Виктор Наумкин: Әрине, электроникадағы су жаңа технологиялардың дамуы зауыттағы автоматтандыруға үлкен өзгерістер әкелді. Біз қызмет көрсететін талдамалық жабдық өзінің бұрынғы аналогтарына қарағанда әлдеқайда тиімдірек болды. Зияткерлік жабдықты кеңінен қолдану өнімнің сапасын арттырып, оны өндіру үдерісіндегі шығындарды азайтуға мүмкіндік берді.

Осымен бір уақытта жаңа білім қажет болды және осы жабдықпен жұмыс істейтіндерге қойылатын талаптар артты, бұл өз кезегінде үнемі өзін-өзі дамыту және білім деңгейін арттыру қажеттілігіне әкеліп соқтырады.

Александр Чаликов: Бастапқыда зауытта технологиялық үдерістерді автоматтандыру пневматика негізінде жүзеге асырылған болатын. Егер 10-15 жыл бұрынғы уақыт кезеңін алатын болсақ, әлдеқашан сол кезде электронды жабдық пен бағдарламалық қамтамасыз ету негізіндегі шешімдер пайдаланылған болатын. Қазіргі таңда өндіріс автоматтандырылған. Қазір технологиялық қызметкерлер құрамы – операторлар, технологтар барлық технологиялық үдерістердің тізбегін толығымен қадағалап, оларды технологиялық регламентке сәйкес бақылап тұрады.

Автоматтандырылған басқару құралдарын пайдалану өндіріс үдерістерін оңтайландырады және шығындарды азайтады. Осылайша, бұл өнім сапасы мен бақылау дәлдігін арттыруға, сонымен қатар энергия тұтынуын төмендетуге, өндіріс шығындарын азайтуға және қызметкерлер құрамын қысқартуға мүмкіндік берді.

Дмитрий Кочурин: Иә, зауытта автоматтандыру әлдеқайда ертерек, шамамен 30 жыл бұрын басталған болатын, содан кейін өндірісті басқаруды компьютерлендіру басталды.

- Жаңғыртудан кейін жұмысыңыз қалайша өзгерді?

Дмитрий Кочурин: Жаңғыртудан кейін біздің зауыт айтарлықтай ұлғайып кетті, көптеген жаңа қондырғы мен нысан пайда болды. Тиісінше, біз қызмет көрсететін техника көбейіп, жұмыс көлемі де артты.

- Өз жұмысыңыз/кәсібіңіз арқасында қандай жақсы әдеттерге ие болдыңыз? Сіз оны не үшін жақсы көресіз?

Александр Чаликов

Бұғаттамалар мен апат алды қорғаныс сұлбаларына қызмет көрсету тобының жетекші электроншы-инженері, бас метролог қызметі, БӨАЖА цехы

«ПҚОП» ЖШС- дағы жұмыс өтілі - 5 жыл
Білімі - жоғары

Лауазымдық міндеттері: Қызмет көрсетілетін объектілердегі технологиялық үдерістерді басқарудың автоматтандырылған жүйелерінің электрондық жабдығына, физикалық-химиялық талдау жабдығына техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асырады. Үдерісті басқару жүйесін жұмысқа дайындайды, құрылғылар мен модульдердің техникалық тексерісін жүзеге асырады, жабдықтың

электрондық элементтерінің параметрлері мен сенімділігін бақылайды. Жабдықтың сынақ тексерістерін жүргізеді. Электрондық жабдықты жөндеу жұмыстарын орындайды, технологиялық қызметкерлер құрамының өтінімдері бойынша ақауларды жояды. Негізгі және қосымша қорғану құралдарын пайдалана отырып, электр қауіпсіздігі ережелері мен жобаларын (сұлбаларын) ұстана отырып, бақылау мен басқарудың жаңа құралдарын игереді және енгізеді.

Виктор Наумкин: Физикалық пен химиялық талдау жұмысындағы көп жылдық тәжірибемнің арқасында мен жағдайдың болашақтағы болжау дағдысын иелендім, бұл жалпы өмірлік жағдайларда да басқаша қарауға және ойлауға мүмкіндік берді. Мен өз мамандығымды менің алдыма қойған дәл осы қызықты тапсырмалар үшін жақсы көремін.

Дмитрий Кочурин: Шыдамдылық – қалаған нәтижеге бірден қол жеткізу әрдайым мүмкін емес. Ал маған өз мамандығым басқалардың ішінде үнемі өз-өзімді дамыту, талдау және шешім қабылдау қажеттілігі үшін ұнайды. Әрбір тапсырма үшін бізде жұмыс қағидаты бойынша да, жасалу нұсқасы да бір-бірінен ерекшеленетін өз жабдығымыз бар және де бізге жаңа білім шынында қажет.

Александр Чаликов: Негізгі дағдылардың ішінде - күрделі мәселелерді шеше білу, шығармашылық ойлау, қорытынды жасап, шешімді тез қабылдау қабілеті. Сондай-ақ - жаңа нәрселерді оңай және жылдам үйреніп алу.

Мен өз мамандығымды мақтан тұтамын, маған бақылау-өлшеу аспаптарымен және автоматикамен жұмыс істеген ұнайды. Мен бала кезімнен бастап электр құрылғыларын бөлшектеп, қайта жинауды, әр түрлі электрспаптарды жөндеуді ұнататынмын.

- Сіздің мамандығыңызда қандай қасиеттер негізгі болып табылады? Бұл мамандықта не маңызды?

Виктор Наумкин: Дұрыс ойластырылған әрекеттер және командалық жұмыс. Талдау нәтижесінің дәлдігінде қателеспеу, бұл қате әрекеттерге және орасан зор шығындарға әкеліп соқтыруы мүмкін.

Дмитрий Кочурин: Иә, мен де жағдайды талдау деп ойлаймын: не болғанын және мәселені шешу үшін қандай әрекеттерді жасау керектігін айқын түсінудің маңызы зор.

Александр Чаликов: Әрине, міндеттерді орындауға жауапкершілікпен қарау, қалыптан тыс ойлау, сыни жағдайларда үйлесімді әрекет ету, сондай-ақ егжей-тегжейге назар аудару өте маңызды. Үйрену және озық тәжірибені қабылдауға ықылас таныту. Осыған қоса, шыдамдылық, дәлдік, ұқыптылық күйзеліске төзімділік.

- Мұнай өңдеу саласында өндіріс толық автоматтандырылған болуы мүмкін бе, және сіздің пікіріңізше, бұл қашан орын алуы мүмкін? Әлде адамдар қандай да бір жұмысты істейтін бола ма?

Александр Чаликов: Өндірісті 100%-ға автоматтандыру мүмкін емес, өйткені адамның бар болуы міндетті. Мысал келтірейін: егер технологиялық үдерісті алатын болсақ, онда оператор осы үдерістің ажырамас бөлігі болып табылады, ол үдерісті басқарып тұрады және белгілі бір түзетулерді енгізеді. Оқыс жағдай туындаған кезде, әрине, автоматика өзіне салынған логикалық бағдарламаға сәйкес үдерісті тұрақтандырады, бірақ егер осы сәтте қандай да бір техникалық параметр қауіпсіз пайдалану шегінен шығып кететін болса, БМАҚД жүйесі (бұғаттау мен апатқа қарсы қорғаныстың дабылдамасы) дереу іске қосылып, жабдықтың жұмысын толығымен тоқтатады.

Дәл осындай сәттерде оператор (адам) басқаруды өз қолына алып, жабдықты толығымен тоқтатпау үшін үдерісті қол режимінде жүргізуге кіріседі. Ал оператор БӨАЖА (бақылау-өлшеу аспаптарының және автоматиканың) көмегімен үдерісті бақылайды. Дәл жұмыс істеу үшін бақылау-өлшеу аспаптары техникалық қызмет көрсетуді, реттеуді, калибрлеуді қажет етеді - бұл жерде де адам қолы мен интеллект керек болады.

Дмитрий Кочурин: Бұл жақын арада орын алмайды. Адамдар үдерісті баяғыдай бақылап тұрады.

- Сіз үшін демалыс - бұл?..

Дмитрий Кочурин: Әрқалай - кітап оқу немесе фильм көру немесе қызыммен серуендеу.

Александр Чаликов: Кинотеатрларға, ойын-сауық орталықтарына отбасылық сапарлар, таудағы табиғатқа сапарға шығу немесе балық аулау. Сондай-ақ, өз хоббиіммен айналысып, танымдық ғылыми-техникалық теларналарды көргенді ұнатамын.

Виктор Наумкин: Денсаулық және оны қолдауға бағытталған барлық нәрсе.

Солдан оңға қарай: Виктор Наумкин, Дмитрий Кочурин, Александр Чаликов / Слева направо: Наумкин Виктор, Кочурин Дмитрий, Чаликов Александр / From left to right: Victor Naumkin, Dmitry Kochurin, Alexander Chalikov

БІЗДІҢ КЕН ОРЫНДАРЫМЫЗ

АРЫСҚҰМ

Арысқұм, тарихы бай кен орны, бүгінгі таңда ПетроҚазақстанның Ақмекенден кейінгі екінші ірі мұнай өндіру хабы болып табылады. Мұнда 260-тан астам мұнайшы жұмыс істейді (екі вахтада), толық ауқымды инфрақұрылым объектілері салынды, олар басқа жақын жерде орналасқан Қызылқия, Солтүстік-Батыс Қызылқия, Қарабұлақ және Оңтүстік-Батыс Қарабұлақ кен орындарының да мұқтаждықтары үшін пайдаланылады.

1985 жылы Арысқұм кен орны алғаш ашушы 1-П іздеу ұңғымасымен ашылды, бұл кезде қабат сынаушы сынауды өткізген кезде Оңтүстік Торғай ойпатының мезозой шөгінділерімен орайластырылған неокомдық горизонттан тұтқыр мұнай ағыны алынған болатын.

2002 жылғы наурызда Арысқұм өнеркәсіптік игеруге берілді. Қабатқа су айдау 2004 жылдың қарашасынан, ал газ бүркембесіне ілеспе газ айдау 2004 жылдың қыркүйегінен басталды.

Жалпы алғанда, кен орнын игерудің ерекшелігі ретінде біркелкі тар мұнай жиегінің бар болуын шарттайтын кең газ бүркембесінің болуын атап өтуге болады. Мұндай жатындарды игеру белгілі бір технологиялық қиындықтарға соқтырады. Алайда, инженерлердің құрамдастырылған су тоғытуды өрістетуді, сондай-ақ көлденең ұңғымаларды бұрғылау бойынша сауатты жұмысы жоғары мұнай беруіне әкелді. Нәтижесінде 2002-2022 жылдар аралығында 9,6 млн. тоннадан астам мұнай өндірілді.

2022 жылғы сәуірдегі жағдай бойынша кен орнының өндіруші ұңғымаларының жалпы жинаққоры 71 игерім ұңғымасын қоса алғанда, 181 бірлікті құрайды.

Өндіруді коллекторлық жүйенің сегіз «Серігі» және кен орнының оңтүстік бөлігінде орналасқан өндіруші ұңғымалар қосылған бір суды алдын ала ағызу қондырғысы (СААК) қамтамасыз етеді.

Жетекші геолог Сағындық Жұртыбаевтың есінде қалғаны - газлифт көмегімен өндірудің сынамалы қолдану жобасы еді. Бұл жоба 2014 жылы ұңғыманы дайындаудан және газлифттік әдіспен мұнай өндіруге арналған жер үсті жабдықты салудан басталды. «Барлығы қызықты болды», - деп атап

Арысқұм Торғай ойпатының оңтүстік бөлігінде, ал әкімшілік тұрғысынан ҚР Қызылорда облысының Жалағаш ауданында Жосалы темір жол станциясынан 120 км және Қызылордадан 300 км қашықтықта орналасқан. Солтүстік-шығысқа қарай 20 км жерде Жезқазған ӘЖЖ өтеді, ал кен орнынан шығысқа қарай 230 км жерде Омбы-Павлодар-Шымкент мұнай құбыры өтеді.

Арысқұмдағы климат, ПетроҚазақстанның барлық кен орындарындағыдай ызғарлы, жазда аптап ыстық болса, қыста қатты жел соғады. «Арысқұмдағы ең әдемі кезең - көктем», - деп атап өтті кен орнында 5-разрядты МГӨ операторы болып жұмыс істейтін Қайнар Құлжанов. – «Айналаның бәрі гүлдейді, дала қызғалдақтардың жарқын дақтары бар жасыл жамылғымен жабылады, көзді қуантады және жұмыс істеу екі есе жағымдырақ болады».

Кен орнының әлеуеті

Қорлардың едәуір өндірілгеніне қарамастан, мұнай мен газ қорларын одан әрі толықтыру үшін әлеует бар. Мысалы, 2019 жылы ұңғыма бұрғыланды, ал ол арқылы Юра шөгінділеріндегі жаңа қор учаскесі табылды, және оны кейінгі бұрғылаулар растады. Осының нәтижесінде мұнай қорларының өсімі жасалып, бекітілді, және бұл учаскенің өндіруге қосылуы күтілуде. Бұдан басқа, бұрын анықталған Юра қабаттары бойынша қолданыстағы ұңғыманың тәулігіне 80 тоннаға жуық жоғары дебиті алынды. Бұл геологтар мен әзірлеушілерге жаңа қорларды табу үшін қосымша ұңғымаларды бұрғылау нүктелерін анықтауға жаңа серпін береді.

өтті Сағындық, - «ұңғыманы жөндеу және оны механикаландырылған өндіруден газлифтке ауыстыру, жерүсті бөлігін салудан және 2015 жылғы сәуірде №141 ұңғыманы іске қосуға дейінгі жұмыстар. Құрылыс дәл менің вахтама түсті. Бұл жобаны жүзеге асыру бірқатар мәселелерді шешуге, мысалы, парафинді шөгінділерді азайтуға, электр қуатын үнемдеуге және ұңғымалардың жөндеуаралық кезенді азайтуға мүмкіндік берді».

Қойнауқабаттық қысымды (ҚҚҰ) ұстап тұру жүйесінің объектілері - қойнауқабаттық суды айдау ұңғымалары және газ айдау ұңғымалары - қойнауқабаттық суды айдау және газ айдау жүйесіне қосылған. Бөлінген қойнауқабаттық су мен газ тұнғаннан кейін қойнауқабаттық қысымды ұстап тұру үшін қойнауқабатқа айдалады. ҚҚҰ жүйесіне блоктық-шоқтық сорғы станциялары (БШСС), суүлестіргіш пункттері (СУП) және газ тарату пункті (ГТП) сияқты объектілер кіреді, бұл қоршаған ортаға қамқорлық жасай отырып және қойнауқабаттың мұнай беруін арттыра отырып, сұйықтықтарды қойнауқабатқа тиімді кері айдауды жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Сондай-ақ, ҚҚҰ жүйесінде өндірілетін көмірсутектерді сақтауға арналған төрт сұйыққойма бар.

Толық ауқымды инфрақұрылымның, әрине, мұнай өндірудің өзегі – Арысқұмда да бар мұнайды дайындау және айдау цехсыз (МДАЦ) әрекет етуі мүмкін емес. МДАЦ-та мұнай қабылдау пункті (МҚП) және алты сұйыққоймадан тұратын мұнайды сақтауға арналған резервуарлар паркі орналасқан. Тәулік сайын МДАЦ-қа Қызылқия, Арысқұм, Солтүстік-Батыс Қызылқия, Қарабұлақ және Оңтүстік-Батыс Қарабұлақ кен орындарынан орта есеппен 1200 тонна мұнай

келіп түседі. Келіп түсетін мұнай дайындықтан өтеді, содан кейін Құмкөл МДАЦ-на айдалады.

«Арысқұмда жұмыс істеген кезімде біз кен орны үшін көптеген қызықты және маңызды жобаны іске асырдық», - деп еске алады МДАЦ шебері Нұрманбек Жұматасов. – «Мысалы, жаңа жабдықты - тұндырғышты-200 м3, үш фазалы С-200 м3 сепараторын, сондай-ақ мұнай қыздыру пештерін пайдалануға беру - мұнайды тазарту сапасын жақсартуға мүмкіндік берді. Резервуарлар паркі де едәуір кеңейді: тауарлық мұнайды сақтау үшін екі ТБС-2000 және екі ТБС-5000 орнатылды. «Зульцер» магистральдық сорғысы іске қосылды, бұл құбыр арқылы мұнай айдауды арттырды. Автоматты өрт сөндіру жүйесін терең жаңғырту жүргізілді, ал бұл МДАЦ-тың қауіпсіз жұмысы үшін өте маңызды».

Арысқұмда газды кәдеге жарату цехы (ГКЦ) және газ-піспекті электр станциясы (ГПЭС) да бар. Естеріңізге сала кетейік, «ПетроҚазақстан» өз кен орындарында газды толық кәдеге жаратуды іске қосқан және кейіннен оған қол

Мұнайшылар футбол жарыстарын қуана қарсы алуда / Нефтяники снова радуются футбольным матчам / Oil workers rejoice at restarting football matches

Тарихы

1985 - Арысқұм кен орны 1-П іздеу ұңғымасын бұрғылау арқылы ашылды.

2001 - геологиялық құрылысты жете зерттеу үшін «АЭС» АҚ компаниясы көлемі 211,6 км² құрайтын 3Д сейсмикалық барлау жұмыстарын жүргізді. Сейсмика және ұңғымаларды бұрғылау деректерін өңдеу және сандық түсіндіру нәтижесінде Пар, III және Pz шағылысатын горизонттары бойынша құрылымдық беттерге қол жеткізілді.

2002 - кен орны ҚР ИОК бекіткен «Арысқұм мұнай-газ конденсатты кен орнын игерудің технологиялық сұлбасына» сәйкес өнеркәсіптік игеруге берілді. Өнеркәсіптік игеру үшін бір объект бөлінді - М-II Арысқұм төменгі бор горизонтының мұнай-газ конденсатты кен орны.

2006 - 15 ұңғыманың негізінде 01.01.2006 ж. жағдай бойынша Арысқұм кен орнының жоғарғы Юра горизонттарындағы мұнай мен газ қорларын жедел есептеу жайлы есеп жасалды, онда Ақшабұлақ кен

қабатының Ю-0 жаңадан ашылған өнімді горизонттары бойынша қорлар алғаш рет есептелді.

2008, 2018 - жаңа іздеу, барлау және игерім ұңғымаларының негізінде мұнай, газ, конденсат қорларын және олардың құрамындағы ілеспе құрамдастарды қайта есептеу бойынша есептер орындалды, онда есептеу төменгі бор неокомдық қабаттың төменгі даул кен қабатының Арысқұм горизонтына, кимеридж-титон қабаттарының Ақшабұлақ кен қабатына және жоғарғы Юраның келловей - оксфорд қабаттарының Құмкөл кен қабатына стратиграфиялық тұрғыдан жататын М-II, Ю-0 және Ю-III анықталған 3 өнімді горизонт бойынша жүргізілді.

2013 - ВГР Геофизикалық ғылыми-зерттеу институты Арысқұмның лицензиялық алаңында 3Д сейсмикалық деректерді қайта өңдеу есебін орындады. 3Д сейсмикалық барлау жұмыстары алаңының ауданы 255 км² құрады. Қайта өңдеудің мақсаты болып құрылым мен литологияны одан әрі түсіндіру үшін жоғары сапалы уақыт өрісін алу табылды.

жеткізген Қазақстандағы алғашқы мұнай өндіруші компаниялардың бірі болды. ГКЦ ілеспе газды қойнауқабатқа кері айдауға және кен орнының өз қажеттіліктері үшін отын газын дайындауға, сондай-ақ ішкі тұтынушылар үшін ГПЭС-те электр энергиясын өндіруге арналған. 2022 жылдың наурыз айындағы деректер бойынша газды қойнауқабатқа және электр энергиясын өндіруге айдаудың тәуліктік көлемі 110 000 м³ құрады. Газ-піспекті қондырғылардың жиынтық қуаты 12 MW құрайды және ГПЭС резервтік электр станциясы ретінде пайдаланылады.

Кен орнының қиыршық тасты автомобиль жолдарының ұзындығы 180 км-ден асады. Жолдың ұзындығы 1,8 км құрайтын асфальтталған учаскесі бар.

Арысқұм кен орнының вахталық кенті елеулі аумақта орналасқан - 120 га. Тұрғын үйлерді жалпы құрылыс салу алаңы 210 адамға есептелген шамамен 9 мың м²-ге жетеді.

Арысқұм кен орнының спорт кешені / Спортивный комплекс месторождения Арысқұм / Sports complex at the Arysium field

Кент екі кезеңде салынған: 2002 жылы 1-ші кезең аясында 40 орындық асханасы бар №1 тұрғын корпусы салынды, ал 2008 жылы құрылыстың 2-ші кезеңі ішінде вахталық кент 200 орынға кеңейтілді.

Арысқұмда вахталық әдіспен келесі департаменттердің қызметкерлері жұмыс істейді және тұрады: мұнай және газ өндіру цехы, МДАЦ, газды кәдеге жарату цехы, кен орнын өндіру технологиясы бөлімі, техникалық қызмет көрсету бөлімі, ұңғымаларды күрделі жерасты жөндеу тобы, химиялық жүйелер тобы, көлік тобы, қамтамасыз ету қызметі тобы, материалдар мен шығындарды бақылау тобы, қауіпсіздік және еңбекті қорғау бөлімі, өрт қауіпсіздігі бөлімі, күрделі құрылыс бөлімі, сондай-ақ, қауіпсіздік, тамақтандыру, тазалау қызметтерін көрсететін мердігерлік ұйымдар.

Кен орнындағы өмір сүру және жұмыс жағдайлары туралы 5-разрядты МГӨ операторы Қайнар Құлжанов айтуынша: «ПҚҚР-ға дейін мен басқа компаниясында жүргізуші болып жұмыс істегенмін. Әрине, менің бұрынғы жұмыс орнымды ПҚҚР-мен тіпті салыстыруға да болмайды. Мұнда ПетроҚазақстанда қауіпсіз жұмыс істеу үшін барлық жағдай жасалған, бұл біз, мұнайшылар үшін өте маңызды, жеке қорғану құралдары дер кезінде беріліп тұрады. Біз жайлы корпустарда тұрамыз, жалақыны уақытында аламыз. Тамағымыз жақсы және дәмді, бос уақытты өткізетін жер бар».

Кенттің инфрақұрылымы әсер қалдырарлық. Арысқұм кентінің аумағында басты кеңсе - 18 кабинетке арналған екі қабатты кірпіш ғимарат, әрқайсысы 25 жұмыскерге арналған 10 тұрғын корпус, қонақ үй корпусы, 75 адамға арналған асхана және монша-кір жуу кешені орналасқан.

Кентте тіршілікті қамтамасыз ету қажеттіліктеріне арналған техникалық объектілерден басқа, байланыс торабы, ҚҚКЖ, ГКЦ, МГӨЦ бөлімдерінің кеңселері, көлік тобы, медициналық клиника бар. Кент аумағынан алыс емес жерде өрт сөндіру бөлімі, казарма, өрт сөндіру депосы, КҚБ бөлімінің кеңсесі, БӨАЖА зертханасы, автотұрақ және автобус аялдамасы бар.

Ал мұнайшылардың бос уақытын өткізу үшін 25x18 м футзалы және тренажер залдары бар спорт кешені, жүйелі жарыстарға арналған алаң бола қалатын жасанды көгалдары бар көше футбол алаңы салынды.

«Жұмыс күнінен кейін қалашықты аралап жүргенді ұнатамын - мен тіпті қадам өлшегіш бойынша өлшеу жүргіздім, және біздің қалашығымыздың айналасындағы бір шеңбер 1080 метрге тең», - дейді жетекші геолог Сағындық Жұртыбаев, - «Бірнеше айналым жүресің де - жақсы жаттығу жасағандай боласың. Жалпы, Арысқұмдағы спорттық өміріміз өте белсенді. Жұмыс күнінен кейін әр кеш сайын командалар жиналып, футбол мен волейбол ойнаймыз, мен, мысалы, әріптестеріммен футбол ойнаймын». «Иә», - деп мақұлдайды МГӨ операторы Қайнар Құлжанов, - «Арысқұмда бізде бильярд, волейбол, футбол, шахмат, үстел теннисінен жарыстар жиі өтеді. Менің өзіме волейбол ұнайды, мен мұндай жарыстарға жиі қатысамын және бірқатар марапаттарым бар».

ПЕТРОҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖАС МАМАНДАРЫ

Белсенді, өршіл, өз ісінің нағыз маманы болуға ұмтылатындар - жаңа айдарымызда біз ПетроҚазақстанның болашағы қолында болатын ұрпақ - компанияның жас мамандары туралы әңгімелейтін боламыз.

- Неліктен мұнай өнеркәсібі? Бұл сіздің алғашқы жұмыс орныңыз ба? «ПетроҚазақстанға» келгенде сіз жұмыстан қандай әсер алдыңыз?

Нұрсұлтан Есқараев: «ПҚОП» ЖШС-на келгенге дейін мен әлдеқашан медициналық препараттарды жасап шығарумен айналысатын «Химфарм» АҚ-да жұмыс істеп жүргенмін. Бірақ сол кездің өзінде мен жас маман ретінде қазақстандық ең ірі 50 кәсіпорынның қатарына кіретін компанияға жұмысқа тұруды мақсат қойғанмын. 2017 жылы «Шымкент МӨЗ-ін жаңғырту мен қайта құру» жобасы аясында ПҚОП зауытқа жас мамандарды тарту науқанын жүргізген болатын, сонда менің жұлдызым жанды - мен іріктеу кезеңінен өтіп, ЕҚ және ҚТ бойынша инженер лауазымына қабылдандым.

Тұрар Исабеков: Шынымды айтсам, бұл кенеттен орын алды - мен мұнай саласымен байланысамын деп те ойлаған емеспін. Мектепте мен компьютерге құмар болғанмын, ақпараттық технологиялар мамандығына түсуді ойластырғанмын. Мен бұны жай ғана ойластырғанмын. Сонда көптеген достарым сияқты мен де болашақта немен айналысатынымды білмегенмін. Университетті таңдаған кезде мен достарыма қосылуды ұйғардым, осылайша ТМЖ (технологиялық машиналар мен жабдық) кафедрасының мұнай факультетіне түстім. Бұл мамандыққа деген қызығушылық оқу кезінде пайда болды, сонан соң мамадығым мені өзіне баурап алды десем болады. Менің тезірек университетті бітіріп, жұмысқа кірісіп, осы жабдықтың барлығын, оның қалай жұмыс істейтінін өз көзіммен көргім келді.

ПҚОП-ға дейін мен шағын компанияда жұмыс істегенмін. ПетроҚазақстанға алғашқы рет өндіру жөніндегі оператор болып жұмысқа тұрғанымда алған әсерім толымсыз болды. Мен университетте оқып білген осы барлық қызықты жабдықпен жұмыс істей бастаймын деп ойлағанмын алайда оны қолдану үшін өсуім керек болатын сәтті ескермедім. Алғашында менің жұмысым университеттегі оқу сияқты болып көрінді - тек теорияны ғана қамтыды. Бірақ уақыт өте келе мен мұның барлығының қарапайым түсіндірмесі бар екенін түсіндім: компанияда басты мәселелердің бірі жұмыс орнындағы қауіпсіздік. Ал қауіпсіз жұмыс теориялық білімді ғана емес, сонымен қатар тәжірибені де қажет етеді. Тәжірибе жинақтауыма менің «Оңтүстік Құмкөл» атты алғашқы бригадам көмектесті. Бригададағы әріптестер маған жұмыстың қыр-сырын үйретті, мен танымайтын адамдардың мені, «ысылмаған жігітті» өз ісінің маманын жасауға тырысқандарына көңілім толғаны есімде. Біріккен командалық жұмыс, тәлімгерлік - осының бәрі менің әрі қарай дамуымның негізін қалады. Мен өз таңдауыма өте қуаныштымын және әріптестеріме ризамын.

- Компанияда жұмыс істеген жылдар ішіндегі сіз қатысқан ең жарқын, маңызды жобалар қандай?

Тұрар Исабеков: Осы уақытқа дейін менің осындай жобаның біріне қатысуға сәтім түсті - Оңтүстік-Батыс Қарабұлақ кен орнында суды алдын ала жіберудің жаңа қондырғысын (САЖК) іске қосу. Сіздің көз алдыңызда үлкен нысандар жаңадан салынатын жобаларға қатысу өте қызықты тәжірибе. Жаңа техникамен, шетелдік мамандармен танысу қызметкерге оң әсерін тигізетіні сөзсіз.

Қазір мұнай-газ өндіру цехының технологымын және ұңғымалардан өндірілетін өнімдерді (мұнайды, газды және суды) есепке алумен және талдаумен айналысамын. Мен біздің барлық қызметкерлер үшін әлдебір call-орталықпын деп айта аламын.

Нұрсұлтан Есқараев: Мен ҚР-ның Жаңа индустрияландыру бағдарламасы аясында жүзеге асырылған ауқымды - зауыт тарихындағы ең ірі – біздің МӨЗ-ді жаңғырту және қайта құру жобасына қатысу мүмкіндігіне ие болдым. Оның ауқымы таң қалдырды - жобаны жүзеге асыру кезінде шетелдіктерді қоса алғанда, қосымша екі мыңнан астам жұмыскер тартылды. Құрылыс-монтаж жұмыстары тәулік бойы дерлік жүргізіліп тұрды, сондықтан ЕҚ және ҚТ бойынша инженер ретінде мен үшін бұл адамдардың қауіпсіздігі жұмысымадағы негізгі мақсат болды. Жоба оқыс оқиғасыз және жарақатсыз ойдағыдай аяқталды.

- Кәсібіңіз бен компанияңыз сіздің өзгеруіңізге қалай жәрдемдесті?

Нұрсұлтан Есқараев: Кез келген жұмыс адамға өз әсерін тигізеді, мен де солай. ЕҚ және ҚТ инженерінің жұмысы ҚР нормаларын, нұсқаулықтарын, қағидаларын, заңнамалық актілерін сақтау және оқып білумен байланысты болғандықтан, маған үнемі өзімді дамытуға, тәртіпті болуға, өзіме және басқаларға талапшыл болу қажет. Менің жұмысым адамдармен

Нұрсұлтан Есқараев

*БСЖ (біріктірілген басқару жүйесі)
бөлімінің бастығы, ПҚОП*

Жасы 29-да. ПҚОП-та 2017 жылдан бері жұмыс істеп келуде.

Тұрар Исабеков

технолог, технологиялық өндіру тобы, кен орындарын пайдалану, өндіріс департаменті, Арысқұм кен орны, ПҚҚР

Жасы 29-да. ПҚҚР-да 2014 жылдан бері жұмыс істеп келуде.

байланысты, сондықтан тіл табысу мен күйзеліске төзімді болу мен үшін ең маңызды қасиеттер.

Тұрар Исабеков: Мен үшін ПҚҚР инфрақұрылымы орасан зор тармақталған және ұжымы үлкен бірінші компания болды. Компаниядағы жұмыстың арқасында менің өскенім сөзсіз. Тренингтер мен түрлі білім беру бағдарламаларынан өту, мақсаттар мен міндеттерді қою менің жетілуге деген ықыласымды арттырды, бұның барлығы компанияның арқасында деп білемін. Ал тәжірибе бөлісіп, көмектесіп тұрған әріптестерімнің арқасында менің тіл табысуым, жауапкершілігім және табандылығым артты. Бұл аспектілердің барлығы адамның тұлға ретінде қалыптасуында маңызы зор.

- Сіздің салаңыздағы соңғы технологиялардың/жабдықтың/бизнес-үдерістердің қайсысы жұмыс үдерістіне түбегейлі немесе елеулі әсерін тигізді?

Тұрар Исабеков: Бізді жыл сайын жер қойнауын пайдалану жөніндегі мемлекеттік органдар тексеріп тұрады. Негізінде, олар бір-екі жылдық өндірістік деректерді сұрайды және оларды қатаң түрде белгіленген формада беруге міндеттейді. Сұраныстар бойынша деректердің көлемі орасан зор сол себепті оларды бірнеше күн ішінде өңдеу және күн сайын өңдеу қажет. Бұл үдерісті жеңілдету үшін мен Excel бағдарламасында бағдарламалық жасақтама алгоритмін енгіздім. Осы күнге дейін бұл жұмыс уақытын айтарлықтай үнемдеуге мүмкіндік береді, егер біз бәрін ескі әдіспен жасап отырған болсақ, оған жарты күн кетер еді.

Нұрсұлтан Есқараев: ПҚОП-та 2017 жылдан бастап қауіпсіздік мәдениетін арттыруға және мінез-құлық бақылауын жүргізу арқылы нөлдік жарақаттанушылық деңгейіне қол жеткізуге бағытталған «Аман» қауіпсіздік пен еңбекті қорғау бағдарламасының аясында БСЖ (біріктірілген басқару жүйесі) жобасы мақұлданған болатын. Жұмыскерлердің жобаға белсенді қатысулары үшін мен зауыт қызметкерлерін уәждеу және ынталандыру туралы ережені әзірледім. Қазіргі уақытта бұл жоба жүзеге ойдағыдай асырылып, ҚЖЕҚ саласында оң нәтиже беруде.

- Сіз қандай дағдыны меңгергіңіз келеді және неге?

Нұрсұлтан Есқараев: Менеджмент жүйелері саласында өндіріс сапасын тиімді басқару әдістері үнемі әзірленіп, енгізілуде, сондықтан мен біріктірілген басқару жүйесі бөлімін басқаратын қызметкер ретінде осы саладағы білімімнің деңгейін арттырып тұру қажет. Сондай-ақ, барлық халықаралық стандарттар бастапқыда ағылшын тілінде әзірленетін болғандықтан, өз ағылшын тілімнің деңгейін жетілдіру маңызды.

Тұрар Исабеков: Адамдарды басқару дағдысын үйренер едім. Қай салада жұмыс істесең де, ерте ме, кеш пе, басшы болу керек. Ал бұл, әрине, қызметкерлерді басқарумен байланысты және ол басқару тиімді болуы тиіс.

- Сіз үшін бақыт - бұл?..

Тұрар Исабеков: Бұл отбасы. Өзінді осы шеңбер аясында қажетті және маңызды сезіну. Бұл ең керемет сезім.

Нұрсұлтан Есқараев: «Бақ қуалау» деген ұғым бар. Дегенмен бақыт әрқашан да бар, оны тек байқап, бағалауды үйрену қажет. Мен үшін бақыт – бұл ашық аспан, жанымға жақын туған-туысқандарымның денсаулығы, тұрақты жұмыс. Сондай-ақ, әрдайым өзімнің қажетті болуым.

- Егер сізде әлемнің кез келген жеріне бару мүмкіндігі бар болған болса, қай жерді таңдар едіңіз және неге?

Нұрсұлтан Есқараев: Мен әрдайым Еуропа елдеріне барғым келетін, бірақ пандемия менің тілегімді біршама өзгертті. Енді мен өзімнің ұлан-байтақ елімнің жазықтарымен танысқым, ұлы Абайдың туған жеріне барып, Қазақстанның көптеген тарихи және көркем түкпірлерін аралап көргім келеді, ал олардың саны өте көп. Менің ойымша, бұл орындалатын арман, мен оны жүзеге асыруға тырысамын.

Тұрар Исабеков: Вахтамен жұмыс істеген адамға барғысы келетін және үнемі болғысы келетін бір ғана жер бар - отбасы. Қайда, қай жерде болса да, ең бастысы отбасымен болу.

- Сіз 5 жылдан кейін қайда боласыз деп ойлайсыз?

Тұрар Исабеков: Мен тым көп келешекті болжамаймын. Үнемі өзгерістер орын алып тұрады. Мен өз орнымдамын және осы бағытта дамып, барлық мүмкіндіктерімді барынша пайдаланып тұрамын деп ғана айта аламын.

Нұрсұлтан Есқараев: Мен зауытқа келгенімде өз алдыма бес жылдың ішінде белгілі бір деңгейге жетуді мақсат қойдым, негізінде дәл солай болды. Өткен жылдың соңында мен БСЖ бөлімінің бастығы лауазымына тағайындалдым. Әрине, болашақта мен қол жеткізген деңгеймен тоқталып қоймай, дамып, жаңа нәрселерді үйреніп, көбірек нәрсеге ұмтылатын боламын. Бес жыл - бұл қосымша дағдыларды меңгеру, тәжірибені жинақтау және кәсіби біліктіліктің жоғары деңгейіне жету үшін орасан зор уақыт. Ең бастысы, сіз қандай жұмыс істесеңіз де, біліктілігі жоғары маман болуға ұмтылуыңыз керек.

ПЕТРОҚАЗАҚСТАННЫҢ СПОРТТЫҚ ӨМІРІ

ПетроҚазақстан әрдайым жарқыраған және оқиғаға толы спорттық өмірімен ерекшеленген - компания жұмыс істейтін қалалардың кеңселерінің кен орындары мен спорт нысандарында көптеген жүйелі жарыстарды айтпағанда, компания жыл сайынғы Спартакиадаларды өткізіп тұратын. Мұның барлығы салауатты өмір салтын насихаттауға, қызметкерлер арасында корпоративтік рухты дамытуға және қолдап тұруға септігін тигізді. Өкінішке орай, соңғы жылдары COVID-19 мұндай іс-шараларды өткізу мүмкіндігіне түзетулер енгізді, бірақ қазіргі таңда спорттық өмір өз қалпына түсе бастады. Хроника - біздің мақалада.

Отанды қорғаушылар күніне арналған футбол

Арысқұм мұнай-газ кен орны спорттық эстафетаның алғашқы орны болу құрметіне ие болды - дәл осы жерде, 2022 жылдың 6 мамырында, кен орнының ашық жасанды алаңында «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ бөлімшелерінің командалары арасында Отан қорғаушылар күніне арналған футболдан турнирі өтті.

Ашылу салтанатында өндіріс директоры Жұмабек Қонысбаев пен кәсіподақ комитетінің басшысы Бақыт Мұқашева қатысушыларға қызық ойын мен жеңіс тіледі.

«Компания басшылығы атынан Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтауларымызды қабыл алыңыздар! Бұл күн бір мезгілде қазақстандықтардың ерлік шежіресін де, Отанға қызмет ету дәстүрлерінің сабақтастығын да бейнелейді. Сіздердің әрқайсыларыңыз - өз Отаныңыздың, өз отбасыңыздың, өз шаңырағыңыздың қорғаушысысыздар. Ашық аспан, денсаулық, батылдық пен қайсарлық тілейміз!», – деп атап өтті құттықтау сөзінде Жұмабек Қонысбаев.

Кәсіподақ комитетінің төрайымы Бақыт Мұқашева қатысушыларды мерекелерімен құттықтап, турнирге қатысушыларға жеңіс тіледі. «Өздеріңіз білетіндей, соңғы екі жыл қиын індет жағдайында өтті. Командалық жұмысты дамытуға, бөлімшелер ішінде де, олардың арасында да тұлғааралық қарым-қатынастарды нығайтуға жағдай туғызатын корпоративтік іс-шараларымыздың жаңадан басталғанына қуаныштымын».

Турнир жүлделерін ПҚҚР басты кеңсесі мен Құмкөл және ҚАМ кен орындарының бөлімшелерінің командалары сарапқа салды. Турнир айналым жүйесі бойынша өтті. Турнир нәтижесі бойынша бірінші орынды басты кеңсе командасы, екінші орынды алаң иелері – ҚАМ командасы жеңіп алса, үшінші орын Құмкөл командасына бұйырды.

Турнир жеңімпаздары компания атынан дипломдармен және бағалы сыйлықтармен марапатталды. Ал кәсіподақ комитетінің жүлде қоры I орынға 60 000 теңгені, II орынға 50 000 теңгені, III орынға 40 000 теңгені құрады.

Турнирден алған әсерімен бөлісе отыра, жеңімпаз команданың капитаны Аманбек Жүнісов компанияның салауатты өмір салтына үлкен көңіл бөлетінін ерекше атап өтті: «Мамыр мерекелерінде компанияның жақсы дәстүрі жаңадан басталғанын қуана атап өткім келеді. Пандемияға байланысты соңғы екі жылда мәдени және спорттық іс-шараларға тыйым салынған болатын, атап айтқанда, бізде футбол турнирлері әрбір ерекше мәні бар және мерекелік күндері өткізіліп тұратын. Кез келген жарыс ұжымдық жұмыстың дамуына оң әсерін тигізеді, қызметкерлер мен бөлімшелер арасындағы қарым-қатынасты нығайтады, және де біз бүгінгі кездесуге өте қуаныштымыз».

Волейболдан турнир

«ПетроҚазақстан» қызметкерлері қатысқан тағы бір спорттық шара болып «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ 20 жылдығына арналған «KMGPROF CUP 2022» жасы 40-тан асқан ардагерлер арасындағы волейболдан республикалық турнирі табылды.

Турнир 26-27 мамыр күндері Алматы қаласында өтті. Турнирді ҚАЗМҰНАЙГАЗПРОФ компаниясы ұйымдастырған.

9 команда арасында ПҚҚР құрама командасы алтыншы орынға ие болып, «Жеңіске деген ерік-жігері үшін!» кубогымен марапатталды. Ойындардың нәтижесі бойынша «Теңізшевройл» ЖШС (Атырау) ардагерлер командасы республикалық турнирдің жеңімпазы және «ҚАЗМҰНАЙГАЗПРОФ КУБОГЫНЫҢ» иегері атанды.

ПҚҚР командасы - «KMGPROF CUP 2022» волейбол турнирінің қатысушылары / Команда ПҚҚР - участники турнира по волейболу «KMGPROF CUP 2022» / PKKR team - participants of the volleyball tournament "KMGPROF CUP 2022"

СУПЕР АНАЛАР

2022 жыл Қазақстанда Балалар жылы деп жарияланып, біз Халықаралық балаларды қорғау күніне орай аналар туралы материал жасауды жөн көрдік. Бұл мақала «ПетроҚазақстанның» өндіруші бөлімшесінде жұмыс істейтін аналар - көп балалы аналар туралы. Бес бала өсіріп, отбасының ұйтқысы болып, ұйшаруасын тындырумен қатар мансап жасау секілді мүмкін емес болып көрінетін нәрселерді біріктіре алатындар туралы.

Жалпы ПҚҚР-да көп балалы ана мәртебесіне ие 27 қызметкер жұмыс істейді, оның жетеуі бес бала тәрбиелеп отыр. Біз супер аналарымыздан ана болу мен жұмысты ұштастырудың құпиясымен, сондай-ақ, көп балалы отбасыда бала тәрбиелеудің қыр-сырымен бөлісуді сұрадық.

Қазақстанда тұрақты кәсіптік немесе жоғары білім алатын жасы 23-ке дейінгі балаларды қоса алғанда, кәмелетке толмаған төрт және одан да көп балалар бірге тұратын отбасы көп балалы отбасы болып саналады. 6-дан астам бала тәрбиелеп отырған анаға «Күміс алқа», ал 7 баладан көп болса, анаға «Алтын алқа» беріледі.

Құпия пердесін ашуға келіскендер:

- **Мәншүк Байбазарова**, аға экономист, қаржылық міндеттемелерді бақылау бөлімі
- **Әлфия Шәкірова**, материалдарды бақылау жөніндегі маман, материалдық ресурстар басқармасы
- **Әсел Шорағазиева**, кіші талдаушы, құжаттама мен есеп берудің сәйкестігін бақылау тобы

Мәншүк Байбазарова,

аға экономист, қаржылық міндеттемелерді бақылау бөлімі

- Балаларыңыздың жасы нешеде және олар немен айналысады?

- Менің үлкен қызым Нұрай қазір 21-де, медицина институтын «Фармация» мамандығы бойынша бітірейін деп жатыр. Екінші қызымның - Нәзеркенің жасы 20-да, медицина институтында «Стоматология» мамандығы бойынша 3-курста оқиды. Үлкен ұлым Бақдәулеттің жасы 18-де, университеттің «Спорт түрлері бойынша жаттықтырушы» мамандығы бойынша 1 курс студенті. Бақдәулет - спортшы, каратэмен айналысады, жетістіктері де бар: ол Қазақстанның 4 дүркін чемпионы және 2 дүркін әлем чемпионы (2020-2021 жылдары Мәскеудегі Әлем кубогі және 2021 жылы Ыстамбұлдағы Әлем чемпионаты). Кіші балаларым да спортпен айналысады: 14 жасар ұлым Сардар, 8-сынып оқушысы, дзюдомен айналысады, Қазақстан чемпионы (2022 жыл), ал 11 жасар қызым Нұрсая 5-сыныпта оқып, каратэмен айналысады, ол 2 дүркін Қазақстан чемпионы (2019 және 2022 жж).

- Жұмысты да, отбасыны бағып-қағуда да барлығына қол жеткізудің құпиясымен бөліссеңіз?

- Әрдайым маған балаларыма қарауға көмектесіп, мені түсініп, ісімді қолдап жүрген қайын енеме алғысым шексіз. Мен оған үй шаруашылығы мен бала тәрбиесі жағынан көп қарыздармын, бірақ, өкінішке орай, біз ол кісіден 2021 жылдың соңында айырылдық.

- Өз жұмысыңызда нені бағалайсыз? Және ПҚҚР-да жұмыс істегеніңізге қанша уақыт болды?

- Мен жұмысымды біздің қиын кезеңде тұрақтылық үшін, экономикадағы және елдегі дағдарысқа қарамастан компанияның кәсіби өсуіме мүмкіндік бергені үшін бағалаймын. Мен компанияда 2005 жылдың наурыз айы-

нан бастап жұмыс істеп келе жатырмын, жұмысты (экономика ғылымдарының кандидаты бола тұра) кешенді салық тексерісі кезінде уақытша жұмысқа алынған салық бөлімінде клерк қызметінен бастағанмын. Содан кейін салық бөлімінің менеджері Ирина Вязова мені негізгі штаттағы салық бойынша есепші лауазымына ұсынды да, мен сол лауазымды 2005 жылы қазан айында иелендім. 2007 жылы мен аға салық есепшісі болдым, ал 2011 жылы статистикалық есептілік беру және келісімшарттық міндеттемелерді бақылау бөліміне аға экономист лауазымына ауыстым.

- Ана болудың ең қиыны мен оңайы не?

- Менің ойымша, балаларды жақсы көру, оларға адал болу және оларға сену керек.

- Сіздің тәрбие әдістеріңіз қандай?

- Біз әрбір жеңісті отбасымыз бірге тортпен, сушимен немесе пиццамен тойлаймыз. Сондай-ақ кенже балаларымызға жазғы демалыста оқыған әрбір кітап үшін ақшалай ынталандыруды енгіздік. Кенже балаларымыз үшін бізде «смартфонсыз» ережесі бар, бұл жаза емес, ереженің дәл өзі: мен олардың смартфондарын жұмыс күндері алып қоямын, оларға байланыс үшін қарапайым батырмалы телефондар беремін, смартфонды олар жұма күні кештен жексенбі күні кешке қолданады.

- Сізде қандай болса да қызықты отбасылық дәстүрлеріңіз бар ма?

- Менің ойымша, күйеуім негізін қалаған тамаша дәстүріміз бар - біз әр жаз сайын бүкіл отбасымызбен Қазақстанды аралап, жыл сайын жаңа облыспен танысамыз. Біз бұған дейін еліміздің көптеген көрікті жерлерін - Катонқарағай қорығын, Сібі көлдерін, Бұқтырма су қоймасын және басқа да көптеген жерлерді аралағанбыз.

Барлығымыз бірге - Байбазарова Мәншүктің жанұясы / Все в сборе - семья Байбазаровой Мәншүк /
Family reunion - Manshuk Baibazarova's family

Әлфия Шәкірова,

материалдарды бақылау жөніндегі маман, материалдық ресурстар басқармасы

- Балаларыңыздың жасы нешеде және олар немен айналысады?

- Үлкен қызым Шахноза Самара мемлекеттік медицина университетінің 5-курс студенті, тегін оқиды, жасы 23-те. Ұлым Ділшаттың жасы 22-де, ол В.П.Горячкин атындағы Мәскеу мемлекеттік агроинженерлік университетінің (Тимирязев академиясының) 4-курс студенті, ол да тегін оқиды. Бос уақытында үйде жұмыс істейді, әкесі ағашпен жұмыс істеуді, жиһаз жасауды үйретті. Ортаншы қызым Ситораның жасы 17-де, ол 11-сынып оқушысы, қазір Ресейдің жоғары оқу орнына түсуге дайындалып жатыр. 11 жасар ұлым Аслан 4-сыныпта оқиды, ал 7 жасар кенже қызым Сафина балабақшаға барады.

- Жұмысты да, отбасыны бағып-қағуда да барлығына қол жеткізудің құпиясымен бөліссеңіз?

- Басында, әрине, балаларымыз кішкентай болған кезде, үй шаруасы мен жұмысты қатар алып жүру қиын болды, бірақ жақындарымыздың: жарымның, анамның, сіңлімнің және айтқандай, Алла Тағалаға шүкір, біз барлық қиындықтарды жеңдік. Тіпті жүктемені азайту үшін бала бағушыны жалдаған кезіміз де болды. Ал балаларымның барлығы балабақшаға барғандықтан, мен де жұмысқа шыға алдым. Үлкен балаларым есейіп, маған кіші балаларымды бағуға көмектесе бастады.

- Өз жұмысыңызда нені бағалайсыз? Және ПҚҚР-да жұмыс істегеніңізге қанша уақыт болды?

- Өзің жұмыс істейтін ұжым өте маңызды. Осы орайда менің жолым болды – менің әріптестерім қайырымды, мейірімді адамдар, біздің ұжымымыз ұйымшыл, басшылығымыз сауатты, түсінігі бар. Мұндай ортада өзіңе ұнайтын іспен айналысу көңілден шығатыны сөзсіз. Мен компанияда 2003 жылдан бері жұмыс істеймін, МРБ-да жұмысымды ассистент/аудармашы лауазымынан бастадым, бірнеше мансаптық ауысулар орын алды: 2004 жылы өтімсіз активтер бөліміне ауыстым, ал 2005-2020 жылдары МРБ-да материалдар импорты жөніндегі маман болып жұмыс істедім. 2020 жылдың қазан айынан бастап мен жабдықтау бөлімінде жабдықтау маманы ретінде жұмыс істеймін, біз ТЖҚ-ны сатып алу ережелеріне сәйкес материалдарды сатып алумен айналысамыз.

Жаз келді қуантып - Шакирова Альфияның жанұясы / Радуется лету - семья Шакировой Альфии /
Enjoying summer - the family of Shakirova Alfiya

Серуенге шыққан Шәкіровтер жанұясы / На прогулке - семья Шакировых / On a walk - the Shakirov family

- Ана болудың ең қиыны мен оңайы не?

- Ана - әйел адамның сансыз рөлдерінің бірі ғана. Барлық рөлдің ең қиыны, өйткені біз тек осы рөлден бас тарта алмаймыз. Ана баланы бағады, тамақтандырады, тәрбиелейді. Көптеген адам үшін рөлдердің осындай үлестірілуі жақсы отбасылық қарым-қатынас болып көрінеді. Дәл осындай үлестірудің негізінде әйелге тән табиғи қасиеттер - ананың сезімталдығы, нәзіктігі, жұмсақтығы, оның балаға деген ерекше жақындығы жатыр. Ана мен бала арасындағы байланыстан (физикалық, рухани, психикалық) күштірек және жақынырақ байланыс жоқ.

- Сіздің тәрбие әдістеріңіз қандай?

- Балаларымның барлығы қатаң тәрбиеленіп өсті, бірақ сонымен бірге біз оларды еркелетуді де ұмытпадық. Егер мен оларға уәде берсем, міндетті түрде орындаймын, әйтпесе бала сенуді, мақсатына жетуді тоқтатады. Баланы тәрбиелеу - өмірдің барлық жағдайларында жарамды қандай да бір жалпы ережелердің жиынтығы емес. Ол баланың жеке ерекшеліктерін ескеруі тиіс. Тәрбие - нақыл сөз айту, кеңес беру, қайырып тастау, бұйрық беру емес, белгілі бір ұжым ретіндегі отбасындағы мінез-құлық, талаптар мен қарым-қатынастардың жүйесі. Сәби дүниеге келгеннен бастап оның бірінші тәрбиешісі болып отбасы табылады. Ақылды, зейінді, елгезек және сонымен бірге талапшыл ата-ана өмір бойы өз балаларының досы және тәлімгері болып қала береді. Отбасыдағы салауатты орта, балалар өсіп-өнетін мейірімді атмосфера - міне, тәрбиенің басты, шешуші факторы.

- Сізде қандай болса да қызықты отбасылық дәстүрлеріңіз бар ма?

- Әр отбасының өз салт-дәстүрі болуы тиіс деп санаймын, өйткені олар бауырмал, жақын болуды үйретеді. Салт-дәстүрлер ата-бабаларымыздың үнін естуге, оларды жанымызда сезінуге мүмкіндік береді. Мысалы, біздің отбасымызда таң атысымен оянып, біз міндетті түрде бір-бірімізбен «Ассаламу Алейкум» деп амандасамыз, оның аудармасы бейбіт өмірді тілеуді білдіреді. Әр бейсенбі сайын ұлттық тағам - палау пісіру біздің дәстүрімізге айналып кеткен, демалыс күндері кәуап пісіреміз немесе отбасылық ойын-сауық орталықтарына барамыз, ал жыл сайын жазда бүкіл отбасымызбен демалысқа жолға шығамыз, бұл - менің отбасымның дәстүрлері және мен оларды ұнатамын. Сен осының бәрінің қашан орын алатынын нақты білесің және оны асыға күтесің. Әр отбасында жылдан-жылға қайталанып, кейінгі ұрпаққа табысталып келе жатқан бірқатар түрлі дәстүрлер бар.

Әсел Шұрағазиева,

кіші талдаушы, құжаттама мен есеп берудің сәйкестігін бақылау тобы

- Балаларыңыздың жасы нешеде және олар немен айналысады?

- Үлкен қызым Аружанның жасы 18-де, ол 11-сыныпты бітіріп жатыр, НЗМ-де 9-сыныпта оқитын үлкен ұлым Алдиярдың жасы 15-те. Ортаншы ұлым Айдынның жасы 10-да, 4-сыныпты бітіруде. Кенже балаларым - 4 жасар ұлым Шыңғыс пен 10 айлық қызым Алина.

- Жұмысты да, отбасыны бағып-қағуда да барлығына қол жеткізудің құпиясымен бөліссеңіз?

- Мен балаларымды өте жақсы көремін. Оларды тәрбиелеуге менің ата-анам әрқашан көмектесіп тұрды - және іс жүзінде олар екі үлкен баламды тәрбиелеп өсірді. Апа-сіңлілерім де балаларымды бағып-қағуда көмектеседі. Балалардың еңбекке деген сүйіспеншілігін оятып, олардың тәрбиесіне жарымның де қосқан үлесі зор.

- Өз жұмысыңызда нені бағалайсыз? Және ПҚҚР-да жұмыс істегеніңізге қанша уақыт болды?

- Өз жұмысымда жақсы, тату, қайырымды ұжымды бағалаймын. Жұмысымыз өте қызықты, үнемі жаңа нәрселерді үйреніп тұрамыз, қызықты адамдармен араласамыз. Мен компанияда 2010 жылы әкімшілік бөлімінде әкімшінің ассистенті лауазымында жұмыс істеп бастадым, ал 2011 жылдан бастап келісімшарттар бөлімінде кіші талдаушы болып жұмыс істеп келемін.

- Ана болудың ең қиыны мен оңайы не?

- Мен үшін ана болу - балаларымды, отбасымды сүю деген сөз. Ананың міндеті - өзін тәулік бойы, аптасына жеті күн отбасы мен балаларына арнау.

- Сіздің тәрбие әдістеріңіз қандай?

- Мен балаларымды жазаламаймын. Қандай да бір мәселе, теріс қылық орын алса, біз сөйлесуге, кеңес беруге, қолдау көрсетуге тырысамыз. Ең бастысы, балаларды еркін болуға, жақсы дос болуға, көмектесуге және қолдау көрсетуге үйрету керек деп ойлаймын.

- Сізде қандай болса да қызықты отбасылық дәстүрлеріңіз бар ма?

- Бізде көптеген отбасылық дәстүр бар. Біз барлық мерекелер мен туған күндерді міндетті түрде бірге атап өтеміз, мерекеге дайындыққа барлық отбасы мүшелері қатысады. Кейде қаладан тыс сапарлар ұйымдастырамыз және жиі отбасылық кеңес өткіземіз, онда демалыс күндері мен болашаққа арналған жоспарларды талқылаймыз.

Біздің үйіміз - қорғанымыз: Әсел Шұрағазиеваның жанұясы / Дом - наша крепость: семья Шұрағазиевой Асель / Home is our fortress: Assel Shuragaziyeva's family

ОҚИҒАЛАР КҮНТІЗБЕСІ

Қаңтар

19 қаңтар - «ПҚОП» ЖШС-де онлайн режимінде Шымкент МӨЗ аумағында шағын электр станциясын салу жобасы бойынша қоғамдық тыңдаулар өтті.

Ақпан

24 ақпан - ПҚОП еңбек ұжымымен 2021 жылдағы өндірістік қызметінің қорытындылары бойынша жиналыс өткізді.

Наурыз

2 наурыз - Ұжымдық шарт бойынша міндеттемелерді орындау шеңберінде емдік шипажайлармен шарттарды жасау және «ПҚОП» ЖШС қызметкерлеріне жолдамаларды үлестіру үдерісі басталды.

16 наурыз - Наурыз көктем мерекесі қарсаңында «ПҚҚР» АҚ компанияның 210 зейнеткеріне, сондай-ақ өндірісте жарақат алған мүгедектерге азық-түлік пакеттерін үлестіріп беруді ұйымдастырды.

19 наурыз - компанияның өндіруші бөлімшесінде Наурыз мерекесіне арналған мерекелік іс-шара өтті.

21 наурыз - «ПҚОП» ЖШС Наурыз мерекесіне орайластырылған Жұлдыз тұрғын алабының мүгедектері мен аз қамтылған тұрғындары арасында қайырымдылық науқанын өткізді.

Сәуір

1 сәуір - ПҚОП-та «Интертич» клиникасының медициналық қарап тексеруінің жыл сайынғы актісі бойынша осындай демалысқа мұқтаж адамдардың тізімдері бойынша шипажайларға жолдамаларды үлестіру үдерісі басталды.

28 сәуір - Дүниежүзілік еңбекті қорғау күніне орайластырылған салтанатты іс-шара өтті. Жұмыс орнында қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге қосқан үлестері үшін ПҚҚР-дың қауіпсіздік және еңбекті қорғау жөніндегі инженерлері Орынбасар Абдуллаев, Бауыржан Әлімханов, Мұсабек Жұмабаев, Төрбек Табынбай және Шолпан Уполхожаева компания басшылығы тарапынан Құрмет грамоталарымен марапатталды.

9 сәуірде Геологтар күніне орайластырылған марапаттардың салтанатты табысталуы өтті. Осы саладағы сіңірген еңбегі үшін ПҚҚР Геология және әзірлеу департаментінің жетекші геологы Олег Когайға ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің «Жер қойнауын барлау ісінің үздігі» атағы берілді.

1-ші санатты петрофизик Күлшім Бимағанбетова мен өндіріс технологиясы тобының жетекшісі Сұлтанай Құлманов Қызылорда облысы әкімінің Алғыс хаттарымен марапатталды.

Әріптестерімізді марапаттарымен құттықтап, алдағы уақытта табыс тілейміз!

Мамыр

4-8 мамыр - Қызылорда қаласындағы «Мұз айдыны» спорт кешенінде Балалар жылы аясында «Нашақорлыққа жол жоқ!» ұранымен «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ жүлдесі үшін мектеп оқушылары арасында баскетболдан мерейтойлық XX ашық республикалық турнирі өтті. Турнир нәтижесі бойынша қыздар арасындағы жарыста бірінші орынды Павлодар облысының командасы, екінші орынды Қызылорда облысының командасы, үшінші орынды Ақтау қаласының командасы иеленді. Ұлдар арасындағы турнирде біріншілікті Ақтөбе облысының жас баскетболшылары жеңіп алды. Екінші орынды Қызылорда облысының командасы, ал үшінші орынды түркістандық мектеп оқушылары жеңіп алды.

23 мамыр - Алматыда, Абай атындағы Қазақ ұлттық опера және балет театрында ПетроҚазақстанның қамқорлығындағы А.Селезнев атындағы Алматы хореографиялық училищесінің есептік концерті өтті. 76-шы рет ұйымдастырылған концерт балет әртісі, ұлағатты ұстаз Ұлан Мирсейідовтің жасы 70-ке толған мерейтойына арналды.

26 мамыр - Нұр-Сұлтанда «Сенім-2022» республиканың жұмыс берушілері арасында қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша байқау жеңімпаздарын марапаттау рәсімі өтті, оның нәтижесінде «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ ҚЖЕҚ тобының жетекшісі Светлана Туреманова Қазақстан Республикасындағы еңбекті қорғау бойынша үздік инженерлерінің қатарына қосылды.

26 мамыр - №2 цехтың висбрекинг қондырғысында «ПҚОП» ЖШС апаттық-құтқару қызметтерімен бірлесіп өрт-тактикалық оқу-жаттығуы өтті, оған «Отырар» және «Айғақ» телеарналарының журналистері шақырылды.

31 мамыр - Жаңақорған ауданында орналасқан күнкөрісі төмен отбасы балаларына арналған «Балдәурен» балабақшасының тәрбиеленушілерін мектепке салтанатты шығарып салу рәсімі өтті. Компания балаларға мектеп керек-жарақтары салынған портфельдерді сыйға тартты.

ПҚҚР қызметкерлері Геологтар күніне орай жоғары марапаттарға ие болды / Сотрудники ПҚКР - обладатели высоких наград в честь Дня геолога / PKKR employees are recipients of high awards in honor of Geologist's Day

5 наурыз күні Қызылордада халықаралық әйелдер мерекесі қарсаңында «ПетроҚазақстанның алтын қолөнер шеберлері» атты шығармашылық жұмыстары мен қолдан жасалған бұйымдардың жәрмеңке-көрмесі өтті. Іс-шарада ПҚҚР қызметкерлері - дарынды қолөнер шеберлері өз қолдарымен жасалған нағыз сиқырды - майда моншақтан жасалған тамаша бұйымдарды, тоқылған ойыншықтарды, цемент пен гипс құймасынан жасалған бұйымдарды, суреттерді, эко-сөмкелерді, құрақ-көрпелерді, аспаздық және диеталық пісірмелерді ұсынды.

Жібек Игілікова, Ботагөз Тұрсынбаева, Оксана Черникова, Жанар Сейітмұратова, Әсел Апрезова, Элина Елжұрнаева, Асылзат Төлепбергенова қолөнер шеберлері әр бұйымға жанын салып, үлкен, машақатты жұмыс істеп тастады, және де көптеген шебер үшін шығармашылық олардың мамандығы болмай, жай ғана хобби болатындығына сену қиын.

Жәрмеңке-көрмеге компания басшылығы, кәсіподақ комитетінің төрағасы және компания қызметкерлері қатысты. Өнімдер ешкімді бей-жай қалдырмады. «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ Басқарма Төрағасы Чжао Сяомин мырза әйелдер қауымын Халықаралық әйелдер күнімен құттықтап, оларға көктемгі көңіл-күй және ең өршіл жоспарларының жүзеге асуын тіледі.

Шығармашылық жұмыстарының авторларына компанияның атынан көктемгі қызғалдақ гүл шоқтары, диплом және естелік сыйлық – Turperware брендінің экологиялық таза ыдыс-аяғы табыс етілді.

Жібек Игілікова бос уақытында тоқыма бізбен ойыншық тоқумен айналысады. «Бала кезімнен маған балалар ойыншықтары ұнаған болатын, оларды маған сыйлағанда қуанышымда шек болмайтын. Бір күні кешке басыма ілгек, иірімжіп сатып алып, бірдеңе тоқып көрейін деген ой келді. YouTube арнасында тоқудан шеберлік сабақтарды қарадым. Менің алғашқы жұмыстарым ас үйге арналған шағын майлықтар мен тұтқыштар болды. Қазір бұл әуесқойлық хоббиге айналды».

Элина Эльжурхаеваның сүйікті ісі - балаларын дүниеге әкелген кезден бастап айналыса бастаған диеталық торттарды пісіру. «Мен мерекелерде әдемі, дәмді және табиғи торттардың болғанын қаладым. Ал балалар - біздің ең жақсы жігерлендірушілеріміз, балаларды түрлі тәттілермен қуанту үшін өз қолыңызбен жасалмайтын зат табылмас. Өз қолыммен жасалған ДТ-десерттері дәмі бойынша кондитерлік өнімдер мен торттардан еш кем түспейді, бірақ олардың құрамында зиянды майлар мен қант жоқ».

Фотосуреткедегенқұмарлығынан басқа, **Оксана Черникованың** тағы бір сүйікті ісі болып қолмен цемент пен гипстен бұйымдарды жасау атанды. Бұл шағын заттарды қалыптауға арналған тамаша материалдар. «Мен Ғаламторда бетон кашполарының суреттерін көрдім, олар маған қатты ұнап қалды. Мен қайталап көруді ұйғардым және осы қызық іске әуестеніп кеттім. Мен бетон қоспасының құймасында соншама керемет мүмкіндік бар деп күткен жоқпын!»

Бота Тұрсынбаева сурет салғанды ұнатады. Сурет салудың арқасында ол сұлулықты тіпті күнделікті өмірде байқап тұруға үйренді. «Мен өмірде эстетпін. Мен бәрінің әдемі болғанын ұнатамын. Мен тіпті ең қызықсыз заттарға белгілі бір талғампаздық пен ерекшелікті үстеп бергенді ұнатамын. Сурет салу менің тынышталуыма, өзімді түсінуіме, сыртқы әлемнен сәл шегінуге және шығармашылық пен шексіз сұлулық әлемінде біраз өмір сүруге көмектеседі. Мені кәсіпқой деп атауға әлі ерте, мен әуесқоймын. Мен тек өзіме ұнайтын нәрсені істеймін және уақыт өте келе менің суреттерім одан да жақсырақ болады деген үмітім бар».

Жанар Сейітқасымованың әуестігі көп. «Мен әрдайым қолөнердің әртүрлі түрлерімен айналысуға ұмтылатынымын. Бос уақытымда бізбен тоқумен, құрақ-көрпені, эко-сөмкелерді тігумен айналысамын. Қазақ отбасыларында қыздарды дәстүр бойынша ерте жастан үй шаруасымен айналысуға: тігіншілікке, кесте тігуге, ас әзірлеуге баулиды. Сондықтан менің бұл дағдыларым бала кезімнен бар. Демалыс күндері өз туған-туыстарым үшін торттарды, тәтті нанды, эклерді пісіргенді жақсы көремін».

Асылзат Төлепбергенованың сүйікті әуестігі – майда моншақ өру. «Майда моншақ өру – өте қызықты іс. Бұл маған қарбалас жұмыстан көңілімді сергітуге және демалуға жәрдемдеседі. Бірақ, бұлардың бәрінен басқа, бұл сіз өз қолыңызбен нағыз өнер туындысын жасайтыныңызды түсінген кезде масаттану сезімін тудырады. Менің алғашқы жұмыстарымның бірі – сіңлімнің оның ұзату тойына арнап моншақпен безендірілген камзол».

Әсел Апрезова бос уақытында торттар, капкейктер, маффиндер, безе, піспенан секілді кондитерлік өнімдерді жасаумен айналысады. Ол торттарды жұмыстан кейін және демалыс күндері жасайтынын айтты берді. Бір тортқа шамамен 5-6 сағат жұмыс кетеді. «Мен үшін торт жасау – менің сүйікті хоббиім. Мен тортпен жұмыс істеп жатқанда, бәрін ұмытып кетемін».

«ПетроҚазақстанның алтын қолөнер шеберлері» көрме-жәрмеңкесінің қатысушылары /
Руководельницы, участницы выставки-ярмарки «Золотые руки ПетроКазакхстана» /
Participants of "Golden Hands of PetroKazakhstan" exhibition-fair

Маусым

1 маусым - «ПҚҚР» АҚ жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған «Атамекен» отбасы үлгісіндегі Балалар ауылының тәрбиеленушілері ұйымдастырған мерекелік іс-шараға қатысты. Мерекелік іс-шараның құрметіне қамқорлықтағы «Үшқоңыр» үйінің тұрғындары ПҚҚР-дан кондиционерді сыйға алды.

1 маусым - «ПҚҚР» АҚ демеушілігімен «Атамекен» отбасы үлгісіндегі Балалар ауылының тәрбиеленушілері үшін «Таза болса табиғат - аман болар адамзат» тақырыбындағы балалар суретінің байқауы өтті. Байқау Қоршаған ортаны қорғау күніне орайластырылды.

2 маусым - Халықаралық балаларды қорғау күні аясында Қазалы ауданындағы «Шапағат» мүгедек балаларды оңалту орталығында мерекелік іс-шара өтті. Орталықтың тәрбиеленушілеріне компания атынан сыйлықтар берілді. Ал орталыққа жаңадан келген ерекше сәби Дамирге арба сыйға тартылды. Бұл іс-шара республикалық «СТВ» арнасының «Панорама дня» және «Тәулік тынысы» ақпараттық бағдарламаларында көрсетілді.

9-13 маусым – Алматыда «ПетроҚазақстан» компаниясының қолдауымен Жәния Әубәкірова атындағы авторлық мектептің үлкен залында Алматы қаласындағы мамандандырылған музыка мектептерінің студенттеріне арналған шеберлік сыныптарының фестивалі өтті. Жобаның мақсаты – шебер ұстаздардың авторлық әдіс-тәсілдерімен, технологияларымен танысу, жас музыканттардың шығармашылық мүмкіндіктерін ашу еді.

13 маусым - ПҚҚР АҚ-ның қатысуымен аты аңызға айналған қамқорлықтағы «Арай Санрайз» балаларға арналған демалыс лагерінің XXIV жазғы маусымы ашылды. Әрбір бала келесі оқу маусымына дейін демалып, күш жинап қана қоймай, әртүрлі үйірмелер мен секциялардың үлкен таңдауының арқасында жаңа дағдылар мен білім алуға болатын және де әрине, жаңа достарды тауып алуға болатын орындар. Жазғы демалыс кезеңінде компания қызметкерлерінің 900 баласы мен күнкөрісі төмен және көп балалы отбасы балалары «Арай Санрайз» лагерінде тегін демала алатын болады.

15 маусым – Қызылорда облысының әкімі Нұрлыбек Нәлібаев «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ еңбек ұжымымен кездесті. Отырыс аясында Қызылорда облысының әкімдігі, «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ және «Қызылорда облысының кәсіподақ орталығы» аумақтық кәсіподақтар бірлестігі арасында еңбек ұжымдарындағы әлеуметтік-еңбек жағдайы және өндірістік процестер, еңбек құқықтарын қамтамасыз ету және қызметкерлерді жұмыспен қамту сияқты экономикалық жағдайды тұрақтандыру мәселелері бойынша өзара түсіністік пен ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

Қызылорда облысының әкімдігі, ПҚҚР және «Қызылорда облысының кәсіподақ орталығы» кәсіподақ ұйымы арасындағы өзара түсіністік және ынтымақтастық туралы меморандумға қол қоюда / Подписание меморандума о взаимопонимании и сотрудничестве между акиматом Кызылординской области, ПҚҚР и тер.объединением профсоюзоз «Профсоюзный Центр Кызылординской области» / Signing of a memorandum of understanding and cooperation between Kyzylorda Oblast Akimat, PKKR and "Kyzylorda Oblast Trade Union Centre" regional association of trade unions

«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС-ның басшылығындағы жаңа тағайындаулар

1 шілдеде «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС-ның қатысушылары Серіктестіктің Атқарушы кеңесі кезектен тыс өткізген жалпы жиналысы отырысының нәтижелері бойынша Серіктестіктің Атқарушы кеңесінің жаңа құрамын сайлау туралы шешім қабылданды. Қабылданған шешімге сәйкес:

- Серіктестіктің Президенті және Атқарушы кеңесінің төрағасы орнына - Қожабаев Ерболат Өмірсерікұлы мырза;

- Серіктестіктің Бірінші вице-президенті және Атқарушы кеңесінің мүшесі орнына - Цзян Жиюань мырза тағайындалды.

ИНТЕРВЬЮ СО СПЕЦИАЛИСТАМИ КИПиА. ПК ОП.

Нефтеперерабатывающий завод - это огромный механизм со множеством сложнейших технологических установок, которые должны функционировать бесперебойно, безаварийно и эффективно. Процессы работы на НПЗ контролируются операторами установок с помощью контрольно-измерительных приборов и автоматики (КИПиА). А кто же обеспечивает непосредственно точную работу всех этих приборов и, соответственно, дальнейшее правильное функционирование всего оборудования завода?

В этом номере предлагаем вашему вниманию интервью со специалистами КИПиА, которые и выполняют этот важный и очень ответственный пласт работ.

- С чего начинается ваш рабочий день? И расскажите, пожалуйста, в чем заключается ваша работа.

Чаликов Александр: Рабочий день у ведущего инженера-электронщика начинается в 8 часов утра. Проводится небольшая планерка с начальником группы, на которой обсуждаются задачи на предстоящий день. Затем приступаю к своей работе - провожу обход закрепленного за мной оборудования, расположенного на установках, по завершении которого иду в операторную технологической установки и узнаю, есть ли у операторов замечания по работе обслуживаемого мной оборудования. Если таковые есть, оператор открывает заявку, и я провожу диагностику данного прибора и вношу необходимые изменения в настройки, если такие требуются, и запускаю позицию в работу. Также работаю по заявкам, так как территория завода огромна и приборы КИПиА рассредоточены по всей территории завода.

Если кратко, то цель моей работы - обеспечить технически правильную эксплуатацию и бесперебойную работу электронного оборудования автоматизированных систем управления технологическими процессами.

Кочурин Дмитрий: После планерки также иду на свой рабочий участок. Там просматриваю, нет ли записей в журнале неисправностей, спрашиваю у контрольного мастера о наличии каких-либо проблем с оборудованием. В целом, я занимаюсь обслуживанием оборудования, расположенного в заводской лаборатории.

Наумкин Виктор: Я занимаюсь сбором оперативных данных и показаний с анализаторов по установкам, а также обеспечением правильной технической эксплуатации и бесперебойной работы электронного оборудования автоматизированных систем управления технологическими процессами.

- Если в цифрах, то сколько объектов в день вы обслуживаете?

Кочурин Дмитрий: На данное время на моем объекте 218 позиций, которые обслуживают два человека.

Наумкин Виктор

Ведущий инженер-электронщик группы по обслуживанию приборов физико-химического анализа, служба главного метролога, цех КИПиА

Стаж работы в ТОО «ПК ОП» - 19 лет
Образование - высшее

Должностные обязанности: производит техническое обслуживание электронного оборудования автоматизированных систем управления технологическими процессами, оборудования физико-химического анализа на обслуживаемых объектах. Осуществляет подготовку системы управления технологическими процессами к работе, технический осмотр устройств и модулей, контролирует параметры и надежность электронных элементов оборудования. Проводит тестовые проверки оборудования. Выполняет ремонтные работы электронного оборудования. Устраняет неполадки по заявкам технологического персонала. Осуществляет освоение и внедрение новых средств контроля и управления, следуя правилам электробезопасности и проектам (схемам), используя основные и дополнительные средства защиты.

Кочурин Дмитрий

*Ведущий инженер-программист группы
по обслуживанию лабораторного оборудования, служба
главного метролога, цех КИПиА*

Стаж работы в ТОО «ПКОП» - 30 лет

Образование - высшее

Должностные обязанности: осуществляет работы по сопровождению программного обеспечения, вносит необходимые изменения в конфигурации. Ведет отчетность обо всех изменениях в конфигурациях, контролирует базы данных. Разрабатывает и внедряет системы автоматической проверки правильности программ, типовые и стандартные программные средства, составляет технологию обработки информации. Оформляет необходимую техническую документацию. Осуществляет освоение и внедрение новых средств контроля и управления, следуя правилам электробезопасности и проектам (схемам).

- А сколько длится ваш рабочий день?

Кочурин Дмитрий: Мы работаем с 8.00 до 17.00, и у нас пятидневка.

- Уровень автоматизации на заводе сейчас и 10-15 лет назад? Что изменилось, как бы вы его оценили?

Наумкин Виктор: Безусловно, развитие новейших технологий в электронике повлекло за собой большие изменения в автоматизации на заводе. Аналитическое оборудование, которое мы обслуживаем, стало на порядок эффективнее своих предыдущих аналогов. Повсеместное использование интеллектуального оборудования позволило повысить качество продукта и снизить затраты в процессе его производства.

Одновременно с этим понадобились новые знания и повысились требования к работающим с этим оборудованием, что, в свою очередь, влечет необходимость постоянного саморазвития и повышения уровня знаний.

Чаликов Александр: Изначально автоматизация технологических процессов на заводе была реализована на пневматике. Если взять промежуток времени 10-15 лет назад, то уже тогда использовались решения на основе электронного оборудования и программного снабжения. Сейчас же производство автоматизировано. Технологический персонал - операторы, технологи теперь полностью прослеживают цепочку всех технологических процессов и контролируют их согласно технологическому регламенту.

Использование средств автоматизированного управления оптимизирует производственные процессы и уменьшает затраты. Так, это привело к повышению качества продукции и точности управления, а также позволило снизить энергопотребление, уменьшить себестоимость выпускаемой продукции и сократить количество персонала.

Кочурин Дмитрий: Да, автоматизация на заводе началась гораздо раньше, лет 30 назад, тогда началась компьютеризация управления производством.

- Изменилась ли как-то ваша работа после модернизации?

Кочурин Дмитрий: После модернизации наш завод существенно разросся, появилось много новых установок, объектов. Соответственно, стало больше оборудования, которое мы обслуживаем, и объем работы увеличился.

- Какие полезные привычки вы приобрели благодаря своей работе/профессии? За что ее любите?

Наумкин Виктор: Благодаря многолетнему опыту в работе физхиманализа приобрел навык предвидения ситуации на перспективу, что позволило в целом - и в жизненных ситуациях в том числе - смотреть и думать по-другому. Профессию люблю как раз за эти интересные задачи, которая она ставит передо мной.

Кочурин Дмитрий: Терпение - не всегда сразу получается добиться нужного результата. А моя профессия мне нравится, в том числе и за постоянное саморазвитие, необходимость анализа и принятия решений. Под каждую задачу у нас есть свое оборудование, отличающееся друг от друга и по принципу работы, и по исполнению, и новые знания нам просто необходимы.

Чаликов Александр: Среди ключевых - навык решать комплексные проблемы, креативное мышление, умение делать выводы и быстро принимать решения. А также легко и быстро обучаться новому.

Я горжусь своей профессией, мне нравится работать с контрольно-измерительными приборами и автоматикой. С самого детства любил разбирать и заново собирать, ремонтировать всякие электроприборы.

- Какие качества являются ключевыми в вашей профессии? Что важно в данной профессии?

Наумкин Виктор: Грамотно взвешенные действия и работа в команде. Не ошибиться в точности результата анализа, который может повлечь за собой неправильные действия и колоссальные убытки.

Кочурин Дмитрий: Да, я тоже считаю, что анализ ситуации: важно четко понять, что произошло и какие действия нужно предпринять для решения проблемы.

Чаликов Александр: Безусловно, ответственный подход к выполнению обязанностей, очень важно умение мыслить нестандартно, слаженно действовать в критических ситуациях, а также внимание к деталям. Обучаемость и желание перенимать передовой опыт. А также терпеливость, пунктуальность, аккуратность и стрессоустойчивость.

- Возможно ли полностью автоматизированное производство в нефтепереработке и когда, на ваш взгляд, это может произойти? И будут ли все-таки какую-то работу выполнять люди?

Чаликов Александр: На 100% автоматизировать производство невозможно, так как присутствие человека обязательно. Вот пример: если взять технологический процесс, то оператор является неотъемлемой частью этого процесса, он контролирует его и вносит определенные корректировки. В случае возникновения внештатных ситуаций автоматика, конечно, стабилизирует процесс согласно заложенной логической программе, но если в этот момент какой-нибудь техпараметр выйдет за пределы безопасной работы, то система СБиПАЗ (сигнализация блокировки и противоаварийной защиты) сработает незамедлительно и полностью остановит работу оборудования.

Именно в такие моменты оператор (человек) берет контроль в свои руки и уже в ручном режиме начинает вести процесс, чтобы не довести до полной остановки оборудования. А контролирует процесс оператор с помощью КИ-ПиА (контрольно-измерительные приборы и автоматика). Для точной работы, контрольно-измерительные приборы требуют технического обслуживания, настройки, калибровки - и здесь также нужны человеческие руки и интеллект.

Кочурин Дмитрий: В ближайшем будущем этого не произойдет. Люди по-прежнему будут управлять процессом.

- Отдых для вас - это?..

Кочурин Дмитрий: По-разному - когда книгу почитать, фильм посмотреть или прогуляться с дочерью.

Чаликов Александр: Походы с семьей в кинотеатры, развлекательные центры, поездки на природу в горы или на рыбалку. Также я люблю заниматься своими хобби и смотреть познавательные научно-технические телеканалы.

Наумкин Виктор: Здоровье и все, что направлено на его поддержку.

Чаликов Александр

Ведущий инженер-электронщик группы по обслуживанию схем блокировок и предаварийной защиты, служба главного метролога, цех КИПиА

Стаж работы в ТОО «ПКОП» - 5 лет

Образование - высшее

Должностные обязанности: производит техническое обслуживание электронного оборудования автоматизированных систем управления технологическими процессами, оборудования физико-химического анализа на обслуживаемых объектах. Осуществляет подготовку системы управления технологическими процессами к работе, технический осмотр устройств и модулей, контролирует параметры и надежность электронных элементов оборудования. Проводит тестовые проверки оборудования. Выполняет ремонтные работы электронного оборудования, устраняет неполадки по заявкам технологического персонала. Осуществляет освоение и внедрение новых средств контроля и управления, следуя правилам электробезопасности и проектам (схемам), используя основные и дополнительные средства защиты.

НАШИ МЕСТОРОЖДЕНИЯ

АРЫСКУМ

Арыскум, месторождение с богатой историей, сегодня является вторым по размеру нефтедобывающим хабом ПетроКазахстан после Кумколя. Здесь работают более 260 нефтяников (в обе вахты), построены объекты полномасштабной инфраструктуры, которые в том числе используются и для нужд расположенных неподалеку месторождений Кызылкия, Северо-Западный Кызылкия, Карабулак и Юго-Западный Карабулак.

В далеком 1985 году месторождение Арыскум было открыто поисковой скважиной-первооткрывательницей 1-П, когда при испытании пластоиспытателем был получен приток вязкой нефти из неокомского горизонта, приуроченный к мезозойским отложениям Южно-Тургайской впадины.

В марте 2002 года Арыскум вводится в промышленную разработку. Закачку воды в пласт начали с ноября 2004 года, а попутного газа в газовую шапку - с сентября 2004 года.

Вообще, особенностью разработки месторождения является присутствие обширной газовой шапки, которая обуславливает наличие относительно узкой нефтяной оторочки. Разработка таких залежей имеет определенные технологические сложности. Однако грамотная работа инженеров по развертыванию комбинированного заводнения, а также бурения горизонтальных скважин привела к высокой нефтеотдаче. В итоге за период с 2002 по 2022 год было добыто более 9,6 млн. тонн нефти.

Общий фонд добывающих скважин месторождения по состоянию на апрель 2022 года составил 181 единицу, включая 71 эксплуатационную скважину.

Добычу обеспечивают восемь «Спутников» коллекторной системы и одна установка предварительного сброса воды (УПСВ), к которым подключены добывающие скважины, расположенные в южной части месторождения.

Ведущему геологу Журтубаеву Сагындыку запомнился проект пробного применения добычи при помощи газлифта. Этот проект начался еще в 2014 году с подготовки скважины и строительства поверхностного оборудования для добычи нефти газлифтным методом. «Было интересно все, - от-

Арыскум расположен в южной части Тургайской низменности, а в административном отношении находится в Жалагашском районе Кызылординской области РК в 120 км от железнодорожной станции Жусалы и в 300 км от Кызылорды. В 20 км к северо-востоку проходит Жезказганская ЛЭП, а в 230 км к востоку от месторождения проходит нефтепровод Омск-Павлодар-Шымкент.

Климат на Арыскуме, как, впрочем, и на всех месторождениях ПетроКазахстан, суровый - засушливое жаркое лето и ветреная зима. «Самое красивое время на Арыскуме - это весна, - отмечает Кульжанов Кайнар, работающий на месторождении оператором ДНГ 5-го разряда. - Все вокруг цветет, степь покрывается зеленым покрывалом с яркими пятнами тюльпанов, радуется глаз, и работать становится вдвойне приятно».

Потенциал месторождения

Несмотря на высокую выработку запасов, есть потенциал для дальнейшего восполнения запасов нефти и газа. Так, в 2019 году была пробурена скважина, по которой обнаружен новый участок запасов в юрских отложениях, и дальнейшее бурение это подтвердило. В результате этого составлен и утвержден прирост запасов нефти, и этот участок в ожидании запуска в добычу. Кроме того, по ранее выявленным юрским пластам недавно получен высокий дебит существующей скважины, составляющий около 80 т/сут. Это дает новый толчок геологам и разработчикам для определения точек бурения дополнительных скважин с целью обнаружения новых запасов.

мечает Сагындык, - от ремонта и перевода скважины с механизированной добычи на газлифт, строительства наземной части и запуска скважины №141 в апреле 2015 года. Строительство выпало как раз на мою вахту. Реализация этого проекта позволила решить ряд проблем, например, снизить парафинные отложения, сэкономить электричество и уменьшить межремонтный интервал скважин».

Объекты системы поддержания пластового давления (ППД) - нагнетательные скважины пластовой воды и газонагнетательные скважины - подключены к системе нагнетания пластовой воды и газонагнетания. Разделенная пластовая вода и газ после отстоя закачиваются в пласт для поддержания пластового давления. В систему ППД входят и такие объекты, как блочно-кустовые насосные станции (БКНС), водораспределительные пункты (ВРП) и газораспределительный пункт (ГРП), что позволяет в целом осуществлять эффективную обратную закачку жидкостей в пласт, заботясь об экологии и повышая нефтеотдачу пласта. В системе ППД также имеются четыре резервуара для хранения добываемых углеводородов.

Полномасштабная инфраструктура, конечно, невозможна без сердца нефтедобычи - цеха подготовки и перекачки нефти (ЦППН), который также есть на Арыскуме. На ЦППН расположены пункт приема нефти (ППН) и резервуарный парк для хранения нефти, состоящий из шести резервуаров. Ежедневно на ЦППН поступает в среднем 1200 тонн нефти с месторождений Кызылкия, Арыскум, Северо-Западный Кызылкия, Карабулак и Юго-Западный Карабулак. Поступающая нефть проходит подготовку, а затем перекачивается на ЦППН Кумколя.

«За период моей работы на Арыскуме мы реализовали много интересных и важных для месторождения проектов, - вспоминает мастер ЦППН Жуматасов Нурманбек. - Так, например, ввод в эксплуатацию нового оборудования - отстойника-200м³, трехфазного сепаратора С-200м³, а также печей подогрева нефти - позволил улучшить качество очистки нефти. Так же значительно расширился резервуарный парк: были установлены два РВС-2000 и два РВС-5000 для хранения товарной нефти. Введен в строй магистральный насос «Зульцер», что увеличило прокачку нефти по трубопроводу. Была проведена глубокая модернизация автоматической системы пожаротушения, что очень важно для безопасной работы ЦППН».

Есть на Арыскуме и цех утилизации газа (ЦУГ), и газопоршневая электростанция (ГПЭС). Напомним, ПетроКазахстан стал одной из первых в Казахстане нефтедобывающих компаний, запустивших и впоследствии достигших полной утилизации газа на своих месторождениях. ЦУГ предназначен для обратной закачки попутного газа в пласт и

Арыскум кен орнының спорт кешені / Спортивный комплекс месторождения Арыскум / Sports complex at the Arysium field

История

1985 - месторождение Арысқум открыто путем бурения поисковой скважины 1-П.

2001 - для доизучения геологического строения компанией АО «АЭС» были проведены сейсморазведочные работы 3Д объемом 211,6 км². В результате обработки и количественной интерпретации, данных сейсмики и бурения скважин были получены структурные поверхности по отражающим горизонтам П_{ар}, III и P_з.

2002 - месторождение вводится в промышленную разработку согласно «Технологической схеме разработки нефтегазоконденсатного месторождения Арысқум», утвержденной ЦКР РК. Для промышленной разработки был выделен один объект - нефтегазоконденсатная залежь арысқумского нижнемелового горизонта М-П.

2006 - на базе 15 скважин составлен отчет по оперативному подсчету запасов нефти и газа в верхнеюрских горизонтах месторождения Арысқум по состоянию на 01.01.2006, в котором впервые были под-

считаны запасы по вновь открытым продуктивным горизонтам Ю-0 акшабулакской свиты.

2008, 2018 - на базе новых поисковых, разведочных и эксплуатационных скважин выполнены отчеты по пересчету запасов нефти, газа, конденсата и содержащихся в них попутных компонентов, в которых подсчет производился по выявленным 3 продуктивным горизонтам М-П, Ю-0 и Ю-III, стратиграфически относящимся к арысқумскому горизонту нижнедаульской свиты неокомского яруса нижнего мела, акшабулакской свиты кимериджско-титонского ярусов и кумкольской свиты келловей - оксфордского ярусов верхней юры.

2013 - Геофизическим научно-исследовательским институтом ВГР был выполнен отчет переобработки 3Д сейсмических данных на лицензионной площади Арысқум. Площадь района работ 3Д сейсморазведки составила 255 км². Целью переобработки являлось получение временного поля с высоким качеством для дальнейшей интерпретации структуры и литологии.

Домбыра кешінің қатысушылары, 2018 / Участники домбра-пати, 2018 / Dombra party participants, 2018

подготовки топливного газа для собственных нужд месторождения, а также для выработки электроэнергии на ГПЭС для внутренних потребителей. По данным на март 2022 года, ежесуточный объем закачки газа в пласт и на выработку электроэнергии составил 110 000 м³. Суммарная мощность газопоршневых установок составляет 12 MW и ГПЭС используется в качестве резервной электростанции.

Протяженность гравийных автомобильных дорог месторождения составляет более 180 км. Имеется асфальтированный участок дороги, который составляет 1,8 км.

Вахтовый поселок месторождения Арысқум занимает значительную территорию - 120 га. Общая площадь застройки жилыми зданиями достигает почти 9 тысяч м², рассчитанная на 210 человек.

Поселок был построен в два этапа: в 2002 году, в рамках 1-го этапа, построен жилой корпус №1 на 40 мест со встроенной столовой, а 2008 году по 2-му этапу застройки произошло расширение вахтового поселка на 200 мест.

На Арысқуме вахтовым методом работают и проживают сотрудники следующих департаментов: цех добычи нефти и газа, ЦППН, цех утилизации газа, отдел технологии добычи месторождения, отдел технического обслуживания, группа капитального подземного ремонта скважин, группа химических систем, транспортная группа, группа службы обеспечения, группа по контролю материалов и затрат, отдел безопасности и охраны труда, отдел пожарной безопасности, отдел капитального строительства, а также подрядные организации, которые оказывают услуги обеспечения безопасности, а также питания и уборки.

Об условиях жизни и работы на месторождении рассказывает оператор ДНГ 5-го разряда Кульжанов Кайнар: «До ПККР я работал в другой компании водителем. И, конечно, мое прежнее место работы даже не сравнить с ПККР. Тут, в ПетроКазахстан, созданы все условия для безопасной работы, что очень важно для нас, нефтяников, своевременно выдаются средства индивидуальной защиты. Мы живем в уютных корпусах, вовремя получаем зарплату. Хорошее и вкусное питание и есть где провести досуг».

Инфраструктура поселка впечатляющая. На территории поселка Арысқум расположены головной офис - кирпичное двухэтажное здание на 18 кабинетов, 10 жилых корпусов для 25 работников каждый, гостиничный корпус, столовая на 75 человек и банно-прачечный комплекс.

В поселке, помимо технических объектов для нужд жизнеобеспечения, есть узел связи, офисы отделов УТО, ЦУТ, ЦДНГ, транспортная группа, медицинская клиника. Неподалеку от территории поселка находятся пожарная часть, казарма, пожарное депо, офис отдела ОКС, лаборатория КИПиА, автостоянка и автобусная остановка.

А для проведения досуга нефтяников построены спорткомплекс с футзалом 25x18 м и тренажерными залами, уличное футбольное поле с искусственным газоном, которые становятся площадками для регулярных соревнований.

«После рабочего дня люблю пройтись по городку - я даже как-то провел замер по шагомеру, и один круг вокруг нашего городка равен 1080 метров, - делится ведущий геолог Журтубаев Сагындык, - пройдешь несколько кругов - и уже неплохая тренировка. Вообще, спортивная жизнь на Арысқуме у нас очень активная. Каждый вечер после рабочего дня собираются команды, играем в футбол и волейбол, я, например, играю с коллегами в футбол». «Да, - вторит ему Кульжанов Кайнар, оператор ДНГ, - у нас на Арысқуме часто проходят соревнования по бильярду, волейболу, футболу, шахматам, настольному теннису. Мне лично нравится волейбол, я часто принимаю участие в таких соревнованиях и уже имею ряд наград».

Активные, амбициозные, стремящиеся стать настоящими профессионалами своего дела. В нашей новой рубрике мы будем рассказывать о молодых специалистах ПетроКазахстан - поколения, в руках которого будущее компании.

- Почему нефтянка? Это ваше первое место работы? Какие были ваши впечатления от работы, когда вы попали в ПетроКазахстан?

Ескараев Нурсултан: До прихода в ТОО «ПКОП» я уже работал в АО «Химфарм», которое занималось выпуском медицинских препаратов. Но уже тогда я, как молодой специалист, задавался целью попасть на работу в компанию, входящую в топ 50 крупнейших казахстанских предприятий. В 2017 году в рамках проекта «Модернизация и реконструкция ШНПЗ» ПКОП проводил кампанию по привлечению на завод молодых специалистов, и судьба улыбнулась мне - я прошел отборочный тур и был принят на должность инженера по ОТ и ТБ.

Исабеков Тұрар: Если честно, это получилось спонтанно - даже и не думал, что свяжу себя с нефтяной отраслью. В школе у меня была страсть к компьютерам, и я подумывал поступать на информационные технологии. Подумывал, но не более того. Тогда я, как и многие мои друзья, не представлял себе, чем же буду заниматься в будущем. При выборе университета я решил присоединиться к своим друзьям, и так попал на нефтяной факультет кафедры ТМО (технологические машины и оборудование). Интерес к этой профессии пришел ко мне во время учебы, причем эта сфера меня просто затянула, настолько оказалась моей. Быстрее хотел окончить университет и начать работать, воочию увидеть все это оборудование и то, как оно работает.

До ПККР я работал в небольшой компании. Когда впервые устроился оператором по добыче в ПетроКазахстан, впечатления были неоднозначные. Я-то думал, что сразу начну работать на всем этом интересном оборудовании, которое мы изучали в университете, и не учел тот момент, что мне до этого - пусть уже и на рабочем месте - сначала нужно дорасти. Так что первое время, как мне казалось, моя работа была тем же, что и учеба в университете: теория, и не более того. Но со временем я понял, что этому всему было простое объяснение: безопасность на рабочем месте является в компании приоритетом. А для безопасной работы требуются не только теоретические знания, но и опыт. Опыт мне помогла приобрести моя первая бригада - «Южный Кумколь». Коллеги из бригады и научили меня азам работы, и я помню, был приятно удивлен, когда незнакомые для меня люди старались выструтать из меня, «неотесанного полена», специалиста своего дела. Сплоченная командная работа, наставничество - все это заложило основу моего дальнейшего развития. Я очень рад своему выбору и благодарен своим коллегам.

- Самые яркие, значимые проекты, в которых вам довелось участвовать за годы работы в компании?

Исабеков Тұрар: Пока мне посчастливилось участвовать в одном таком проекте - запуске новой установки предварительного сброса воды (УПСВ) на месторождении Юго-Западный Карабулак. Участие в таких проектах, когда на твоих глазах из чертежей с нуля запускаются в эксплуатацию крупные объекты, - это очень интересный опыт. Знакомство с новым оборудованием, с иностранными специалистами, несомненно, плодотворно влияет на работника.

Сейчас я являюсь технологом цеха добычи нефти и газа и занимаюсь учетом и анализом добываемой со скважин продукции (нефти, газа и воды). Можно сказать, что являюсь неким call-центром для всего нашего персонала.

Ескараев Нурсултан: Мне довелось участвовать в масштабном - крупнейшем за всю историю завода - проекте по модернизации и реконструкции нашего НПЗ, реализованном в рамках Программы новой индустриализации РК. Его масштабы поражали - в период реализации проекта было дополнительно привлечено более двух тысяч работников, включая иностранных. Строительно-монтажные работы велись практически круглосуточно, и для меня, как инженера по ОТ и ТБ, безопасность этих людей была основной целью в моей работе. Проект был успешно реализован без происшествий и травм.

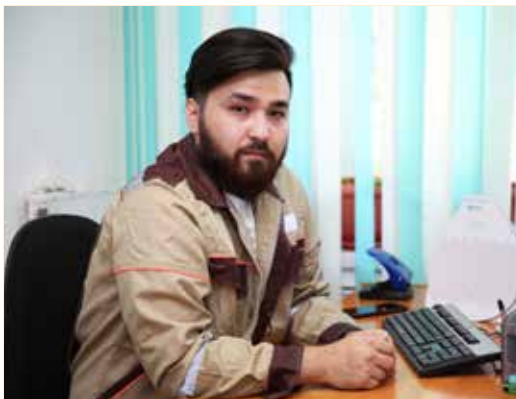
- Как ваша профессия и компания помогли вам измениться?

Ескараев Нурсултан: Любая работа накладывает свой отпечаток на человека, я не исключение. Поскольку работа инженера по ОТ и ТБ связана с соблюдением и изучением норм, инструкций, положений, законодательных актов РК, то мне необходимы постоянное саморазвитие, дисциплина, требовательность к себе и окружающим. Моя работа свя-

Ескараев Нурсултан
начальник отдела ИСУ
(интегрированная система
управления), ПКОП

29 лет. На ПКОП работает с 2017 года.

Исабеков Тұрар

*технолог, технологическая группа
добычи, эксплуатация месторождений,
департамент производства,
м/р Арысқум, ПҚКР*

29 лет. На ПҚКР работает с 2014 года.

зана с людьми, и коммуникабельность, и стрессоустойчивость - важнейшие для меня качества.

Исабеков Тұрар: ПҚКР стал первой для меня компанией, имеющей огромную разветвленную инфраструктуру и большой коллектив. Однозначно, благодаря работе в компании я изменился в лучшую сторону. Прохождение тренингов и различных обучающих программ, постановка целей и задач усилили мое желание совершенствоваться - и все это благодаря компании. А благодаря моим коллегам, которые делились своим опытом и помогали, повысился мой уровень коммуникабельности, ответственности и упорства. Все эти аспекты важны в становлении человека как личности.

- Какая из последних технологий / оборудования / бизнес-процессов в вашей сфере кардинальным или существенным образом повлияла на рабочие процессы?

Исабеков Тұрар: Каждый год нас проверяют государственные органы недропользования. В основном они запрашивают данные по добыче за пару лет и обязывают предоставлять их по строго установленной форме. А это колоссальный объем данных, который нужно обработать по запросу за пару дней, и обрабатывать ежедневно. Для облегчения

данного процесса я собрал и внедрил программный алгоритм в Excel. По сей день это позволяет нам значительно экономить рабочее время, ведь выполняй мы все по старинке, только на этот отчет уходила бы половина рабочего дня.

Ескараев Нурсултан: С 2017 года в ПҚОП был утвержден проект ИСУ (интегрированная система управления) в рамках программы безопасности и охраны труда «Аман», целью которой является повышение культуры безопасности и достижение нулевого показателя травматизма путем проведения поведенческого наблюдения. Для активного участия работников в проекте мной было разработано Положение о мотивации и стимулировании работников завода. В настоящее время данный проект успешно реализуется и дает положительные результаты в области БиОТ.

- Какой навык вы хотели бы освоить и почему?

Ескараев Нурсултан: В сфере систем менеджмента постоянно разрабатываются и внедряются методы эффективного управления качеством производства, поэтому мне как сотруднику, возглавляющему отдел интегрированной системы управления, необходимо повышать уровень знаний в этой области. Еще, поскольку все международные стандарты изначально разрабатываются на английском языке, важно совершенствовать и свой уровень английского.

Исабеков Тұрар: Навык управления людьми. Не важно, в какой сфере ты работаешь, рано или поздно нужно становиться руководителем. А это, несомненно, будет связано с управлением персоналом и должно быть эффективным.

- Счастье для вас - это?..

Исабеков Тұрар: Это семья. Чувствовать себя нужным и важным в этом кругу. Это самое крутое чувство.

Ескараев Нурсултан: Есть такое понятие - «погоня за счастьем». А ведь счастье-то всегда рядом, просто надо научиться его замечать и ценить. Для меня счастье - это мирное небо, здоровье близких и родных мне людей, стабильная работа. А еще всегда быть нужным.

- Если бы вы могли отправиться в любую точку мира, какое место вы бы выбрали и почему?

Ескараев Нурсултан: Всегда хотел посетить страны Европы, но пандемия несколько изменила мои желания. Сейчас мне очень хочется ознакомиться с просторами своей необъятной страны, побывать на родине великого Абая, посетить многие исторические и живописные уголки Казахстана, а ведь их огромное множество. Думаю, эта мечта осуществима, буду стараться ее исполнить.

Исабеков Тұрар: Для вахтовика есть только одно место, куда он хочет попасть и где хочет находиться постоянно, - семья. Не важно где и куда, главное с семьей.

- Где видите себя через 5 лет?

Исабеков Тұрар: Я не привык загадывать наперед. Изменения происходят постоянно. Могу лишь сказать, что я на своем месте и буду использовать все возможности по максимуму, развиваясь в этом направлении.

Ескараев Нурсултан: Когда я пришел на завод, то поставил перед собой цель достигнуть определенной планки в течение пяти лет, в принципе, так и получилось. В конце прошлого года я был назначен на должность начальника отдела ИСУ. В перспективе я, конечно же, не намерен останавливаться на достигнутом, буду развиваться, обучаться новому и стремиться к большему. Пять лет - это огромный срок для того, чтобы овладеть дополнительными навыками, приобрести опыт и достичь высокого уровня профессионализма. Самое главное, на каком участке работы ты бы ни находился, ты должен стремиться к тому, чтобы стать высококвалифицированным специалистом.

СПОРТИВНАЯ ЖИЗНЬ ПЕТРОКАЗАХСТАН

ПетроКазахстан всегда отличался яркой и насыщенной спортивной жизнью - в компании проводились ежегодные спартакиады, не говоря уже о множестве регулярных соревнований на месторождениях и спортивных объектах офисов городов присутствия компании. Все это способствовало пропаганде здорового образа жизни, развитию и поддержке корпоративного духа между сотрудниками. К сожалению, в последние годы COVID внес коррективы в возможность проведения таких мероприятий, но сейчас спортивная жизнь начинает возвращаться в свое русло. Хроника - в нашей статье.

Футбол ко Дню защитника

Нефтегазовому месторождению Арыскум выпала честь стать первой локацией спортивной эстафеты – именно здесь 6 мая 2022 года, на открытом искусственном поле месторождения, состоялся футбольный турнир между командами подразделений АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз», посвященный Дню защитника Отечества.

На церемонии открытия участникам пожелали яркой игры и побед директор по производству Конысбаев Жумабек и глава профсоюзного комитета Мукашева Бахыт.

«От имени руководства компании примите искренние поздравления с Днем защитника Отечества! Этот день олицетворяет одновременно летопись героических подвигов казахстанцев и преемственность традиций служения Отечеству. Каждый из вас - защитник своей Родины, своей семьи, своего очага. Желаем чистого и ясного неба над головой, здоровья, смелости и отваги!» - отметил в своей поздравительной речи Конысбаев Жумабек.

Председатель профсоюзного комитета Мукашева Бахыт поздравила с праздником и пожелала участникам турнира победы. «Как вы знаете, два последних года прошли в непростых условиях пандемии. Радует, что возобновились наши корпоративные мероприятия, которые позволяют развить командную работу, укрепить межличностные отношения как внутри подразделений, так и между ними».

Награды турнира разыграли сборные команды головного офиса ПККР и подразделений месторождений Кумколь и КАМ. Турнир проводился по круговой системе. По итогам турнира первое место заняла сборная команда головного офиса, хозяева поля - сборная команда КАМ - расположилась на втором месте, а третье место досталось сборной команде Кумколь.

Победители турнира награждены дипломами и ценными подарками от компании. А призовой фонд профсоюзного комитета за I место составил 60 000 тенге, за II место - 50 000 тенге, за III место - 40 000 тенге.

Делясь впечатлениями от турнира, капитан команды победителей Джунусов Аманбек особо отметил, что в компании уделяют большое внимание здоровому образу жизни: «Приятно отметить, что в майские праздники возобновлена добрая традиция компании. Из-за пандемии в последние два года было запрещено проведение культурно-спортивных акций, а футбольные турниры, в частности, у нас проводились к каждой знаменательной и праздничной дате. Любые соревнования позитивно влияют на развитие командной работы, укрепляют отношения между сотрудниками и подразделениями, и мы очень рады сегодняшней встрече».

Турнир по волейболу

Еще одним спортивным мероприятием, в котором приняли участие сотрудники ПетроКазахстан, стал республиканский турнир по волейболу среди ветеранов 40+ «KMGPROF CUP 2022», посвященный 20-летию АО «Национальная компания «КазМунайГаз».

Турнир прошел 26-27 мая в Алматы. Организатором турнира выступил КАЗМУНАЙГАЗПРОФ.

Среди 9 команд сборная команда ПККР заняла шестое место и была отмечена кубком «За волю к победе!». По результатам игр победителем республиканского турнира и обладателем «КУБКА ҚАЗМУНАЙГАЗПРОФ» стала команда ветеранов ТОО «Тенгизшевройл» (г. Атырау).

Арысқумдағы Отан қорғаушылар күніне арналған футбол жарысы / Футбол ко Дню защитника Отечества на Арысқуме / Football competitions for the Defender of Fatherland's Day at Arysium

СУПЕРМАМЫ

2022 год объявлен в Казахстане Годом детей, и в честь Международного дня защиты детей мы решили сделать материал о мамах. Да-да, о мамах - многодетных мамах, работающих в добывающем подразделении ПетроКазахстан. О тех, кто успевает совмещать, казалось бы, невозможное: воспитывать пятерых детей, поддерживать домашний очаг и еще делать карьеру!

В целом, в ПККР работают 27 сотрудниц, имеющих статус многодетных матерей, и 7 из них имеют пятеро детей. Мы попросили наших супермам поделиться секретами совмещения материнства и работы, а также тонкостями воспитания детей в многодетных семьях.

В Казахстане многодетной считается семья с четырьмя и более совместно проживающими несовершеннолетними детьми, в том числе с детьми до 23 лет, которые стационарно получают профессиональное или высшее образование. Мать, воспитывающая более 6 детей, получает подвеску «Кумыс алка», а если детей более 7, то она награждается подвеской «Алтын алка».

Своими секретами поделились:

- **Байбазарова Маншук**, старший экономист, отдел статотчетности и контроля контрактных обязательств
- **Шакирова Альфия**, специалист по снабжению, отдел снабжения, управление материальными ресурсами (УМР)
- **Шурагазиева Асель**, младший аналитик, группа по контролю соответствия документации и отчетности

Байбазарова Маншук,

*старший экономист, отдел статотчетности
и контроля контрактных обязательств*

- Сколько лет вашим детям и чем они занимаются?

- Моей старшей дочери Нурай уже 21 год, она оканчивает медицинский институт по специальности «Фармация». Второй - Назерке - 20 лет, она учится на 3-м курсе в медицинском институте по специальности «Стоматология». Старшему сыну Багдаулету 18 лет, он студент 1-го курса университета по специальности «Тренер по видам спорта». Багдаулет у нас спортсмен, занимается карате, и уже имеет достижения: является четырехкратным чемпионом Казахстана и двукратным чемпионом мира (Кубок мира в Москве в 2020-2021 годах и чемпионат мира в Стамбуле в 2021 году). Младшие дети тоже увлекаются спортом: 14-летний сын Сардар, ученик 8 класса, занимается дзюдо и является чемпионом Казахстана (2022 год), а 11-летняя дочь Нурсая учится в 5 классе и занимается карате, она у нас уже двукратный чемпион Казахстана (в 2019 и 2022 годах).

- Поделитесь секретом, как вы все успеваете - и работать, и заниматься семьей.

- Я очень благодарна моей свекрови, которая всегда помогала мне с детьми, понимала меня и поддерживала в моих начинаниях. Очень многим обязана ей в плане ведения хозяйства и в вопросах воспитания детей, но, к сожалению, мы ее потеряли в конце 2021 года.

- Что вы цените в своей работе? И как давно работаете в ПККР?

- Я ценю свою работу за стабильность в наше нелегкое время, за то, что компания дает расти в профессиональном плане, несмотря на кризисное положение в экономике и стране. В компании я с марта 2005

года, начинала с позиции клерка в налоговом отделе (будучи кандидатом экономических наук), нанятого временно для комплексной налоговой проверки. Затем менеджер налогового отдела Ирина Вязова порекомендовала меня на должность бухгалтера по налогам в основном штате, кем я и стала в октябре 2005 года. В 2007 году стала старшим бухгалтером по налогам, в 2011 году перешла в отдел статотчетности и контроля контрактных обязательств на должность старшего экономиста.

- Самое сложное и легкое в вашей роли мамы?

- Думаю, надо просто любить детей, быть честными с ними и доверять им.

- Ваши методы воспитания?

- Каждую победу отмечаем в кругу семьи с тортом, суши или пиццей. Еще у нас внедрены денежные поощрения для младших детей за каждую прочитанную на летних каникулах книгу. Для младших деток у нас существует анти-смартфонное правило, и это не наказание, а именно правило: я забираю у них смартфоны на 5 дней в неделю, на руки выдаются простые кнопочные телефоны для связи, а смартфон выдается в пятницу вечером и сдается обратно в воскресенье вечером.

- Есть ли у вас какие-то интересные семейные традиции?

- У нас есть отличная, на мой взгляд, традиция, заложенная моим супругом - каждое лето мы всей семьей путешествуем по Казахстану и каждый год знакомимся с новой областью. Мы уже побывали во многих прекрасных местах нашей страны - и в Катон-Карагайском заповеднике, и на Сибирских озерах, на Бухтарминском водохранилище и много где еще.

Байбазарова Мәншүктің жанұясы / Семья Байбазаровой Маншук / Manshuk Baibazarova's family

Шакирова Альфия,

специалист по снабжению, отдел снабжения, УМР

- Сколько лет вашим детям и чем они занимаются?

- Старшая дочь Шахноза - студентка 5-го курса Самарского государственного медицинского университета, учится на бесплатной основе, ей 23 года. Сыну Дильшатгу 22 года, он студент 4-го курса Московского государственного агроинженерного университета им. В.П.Горячкина (Тимирязевская академия), также учится на бесплатной основе. В свободное время работает дома, папа обучил его мастерству по работе с деревом и изготовлению мебели. Средней дочери Ситоре 17 лет, она ученица 11 класса и сейчас готовится к поступлению в российский вуз. 11-летний сын Аслан учится в 4 классе, а 7-летняя младшая дочь Сафина ходит в детсад.

- Поделитесь секретом, как вы все успеваете - и работать, и заниматься семьей.

- Первое время, конечно, было тяжело совмещать и дом, и работу, имея на руках маленьких детей, но благодаря своим близким: супругу, маме, младшей сестре, и, как говорится, хвала Всевышнему Аллаху, мы справились со всеми трудностями. Был период, когда для разгрузки даже нанимали няню. А так как все мои дети ходили в детсад, я могла спокойно выходить на работу. Когда старшие дети выросли, они стали помогать мне с младшими.

- Что вы цените в своей работе? И как давно работаете в ПККР?

- Очень важен коллектив, в котором работаешь. И в этом плане мне очень повезло - мои коллеги отзывчивые, добрые люди, у нас сплоченный коллектив, грамотное и понимающее руководство. В такой обстановке приятно заниматься любимым делом. В компании я с 2003 года, начинала с должности ассистента/переводчика в УМР, было несколько передвижений по карьерной лестнице: в 2004 году меня перевели в отдел неликвидов, в 2005-2020 годах работала в УМР специалистом по импорту материалов. С октября 2020 года работаю в отделе снабжения специалистом по снабжению, мы занимаемся закупом материалов согласно правилам закупа ТРУ.

Жаз келді қуантып - Шакирова Альфияның жанұясы / Радуемся лету - семья Шакировой Альфии /
Enjoying summer - the family of Shakirova Alfiya

Элфия Шәкірованың жанұясы / Семья Шакировой Альфии / Alfiya Shakirova's family

- Самое сложное и легкое в вашей роли мамы?

- Мама - это всего лишь одна из наших многочисленных ролей. Самая сложная из всех, потому что только от этой роли мы не можем отказаться. Мама ухаживает за ребенком, кормит и воспитывает его. Для многих такое распределение ролей представляется идеалом семейных отношений. В основе именно такого распределения лежат природные качества женщины - чуткость, нежность, мягкость матери, ее особая привязанность к ребенку. Нет прочнее и ближе связи - физической, духовной, душевной, чем у матери и ребенка.

- Ваши методы воспитания?

- Все мои дети воспитывались в строгости, но в то же время мы не забывали и баловать их. Если что-то обещаю им, обязательно это выполняю, иначе ребенок перестанет верить и достигать своих целей. Воспитание детей - не сумма каких-то общих правил, действительных во всех случаях жизни. Оно должно учитывать индивидуальность ребенка. Воспитание - это не назидание, не поучение, не одергивание, не приказание, а линия поведения, система требований и взаимоотношений в семье, как определенном коллективе. Первым воспитателем ребенка с момента его рождения является семья. Умные, внимательные, чуткие и в то же время требовательные родители остаются друзьями и наставниками своих детей на всю жизнь. Здоровая обстановка в семье, приветливая атмосфера, в которой растут дети, - вот главный, решающий фактор воспитания.

- Есть ли у вас какие-то интересные семейные традиции?

- Я считаю, что у каждой семьи должны быть свои традиции, так как именно они объединяют родных людей. Традиции позволяют нам услышать голос предков, почувствовать их рядом с нами. Например, в нашей семье, проснувшись утром, мы обязательно приветствуем друг друга словами «Ассаламу алейкум» что в переводе означает пожелание мира. Традицией у нас является каждый четверг готовить национальное блюдо - плов, на выходных семьей мы готовим шашлык или ходим в семейные развлекательные центры, а каждый год летом всей семьей выезжаем на отдых, это традиции моей семьи и мне они нравятся. Ты уже знаешь точный день, когда все свершится, и ждешь его с нетерпением. В каждой семье существует ряд различных традиций, которые повторяются из года в год, а затем передаются и другим поколениям.

Шурагазиева Асель,

*младший аналитик, группа по контролю соответствия
документации и отчетности*

- Сколько лет вашим детям и чем они занимаются?

- Старшей дочери Аружан 18 лет, она заканчивает 11 класс, старшему сыну Алдияру, который учится в НИШе в 9 классе, 15 лет. Среднему сыну Айдыну 10 лет, он оканчивает 4 класс. Младшие дети - 4-летний сын Шынгыс и дочка Алина возрастом 10 месяцев.

- Поделитесь секретом, как вы все успеваете - и работать, и заниматься семьей.

- Я очень люблю детей. В их воспитании мне всегда помогали мои родители - и двоих старших детей воспитали практически они. Также с детьми мне помогают мои сестры. Муж тоже принимает большое участие в их воспитании, прививая детям любовь к труду.

- Что вы цените в своей работе? И как давно работаете в ПККР?

- В своей работе ценю хороший, дружный, отзывчивый коллектив. Работа у нас очень интересная, мы постоянно учимся новому, общаемся с интересными людьми. Я начала работать в компании в 2010 году на должности ассистента администратора в отделе администрации, а с 2011 года работаю в отделе договоров на должности младшего аналитика.

- Самое сложное и легкое в вашей роли мамы?

- Для меня быть мамой - это любить своих детей, семью. Работа мамы - это 24/7 посвятить себя семье и детям.

- Ваши методы воспитания?

- Детей я не наказываю. Если возникают какие-то проблемы, проступки, мы стараемся поговорить, посоветовать, поддержать. Считаю, что главное - научить детей самостоятельности, быть хорошим другом, помогать и поддерживать.

- Есть ли у вас какие-то интересные семейные традиции?

- Семейных традиций у нас много. Мы обязательно празднуем вместе все праздники и дни рождения, и в подготовке к празднику участвуют все. Иногда устраиваем совместные поездки за город и часто проводим семейный совет, где обсуждаем планы на выходные и на будущее.

Әсел Шурағазиеваның жанұясы / Семья Шурагазиевой Асель / Assel Shuragaziyeva's family

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Январь

19 января - в ТОО «ПКОП» в онлайн-режиме прошли общественные слушания по проекту строительства электроподстанции на территории Шымкентского НПЗ.

Февраль

24 февраля - ПКОП провел собрание с трудовым коллективом об итогах производственной деятельности за 2021 год.

Март

2 марта - начат процесс подписания договоров с лечебными санаториями и распределение путевок сотрудникам ТОО «ПКОП» в рамках исполнения обязательств по коллективному договору.

16 марта - в преддверии весеннего праздника Наурыз АО «ПККР» организовало раздачу продуктовых пакетов для 210 пенсионеров компании, а также для инвалидов, получивших травму на производстве.

19 марта - в добывающем подразделении компании состоялось праздничное мероприятие в честь Наурыз мейрамы.

21 марта - ТОО «ПКОП» провело благотворительную акцию среди инвалидов и малоимущих жителей жилого массива Жулдыз, приуроченную к празднику Наурыз.

Апрель

1 апреля - на ПКОП был начат процесс распределения путевок в санатории согласно спискам лиц, нуждающихся в таком отдыхе по результатам ежегодного акта медицинского осмотра клиники «Интертич».

9 апреля состоялось торжественное вручение наград, приуроченное ко Дню геолога. За заслуги в этой отрасли ведущий геолог департамента геологии и разработки ПҚКР Когай Олег был удостоен звания «Отличник разведки недр» от Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

Благодарственными письмами акима Кызылординской области были отмечены петрофизик 1-й категории Бимаганбетова Кулшим и руководитель группы технологии добычи Кульманов Султанай.

Поздравляем коллег с наградами и желаем дальнейших успехов!

28 апреля - состоялось торжественное мероприятие, приуроченное к Всемирному дню охраны труда. За вклад в обеспечение безопасных условий труда на производстве инженеры по безопасности и охране труда ПҚКР Абдуллаев Орынбасар, Алимханов Бауыржан, Джумабаев Мусабек, Табынбай Торекбек и Уполходжаева Шолпан были отмечены почетными грамотами от руководства компании.

Май

4-8 мая - в Кызылорде в спорткомплексе «Мұз айдыны» в рамках Года детей под девизом «Нет наркомании!» прошел юбилейный XX открытый республиканский турнир по баскетболу среди школьников на призы АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз». По итогам турнира первое место в соревновании среди девушек заняла команда Павлодарской области, второе - команда из Кызылординской области, третье – из Актау. В турнире среди мальчиков - первенство у юных баскетболистов из Актюбинской области. Второе место заняла команда Кызылординской области, третье - туркестанские школьники.

23 мая - в Алматы, в Казахском национальном театре оперы и балета им. Абая, прошел отчетный концерт Алматинского хореографического училища им. А.Селезнева, подшефной организации ПетроКазахстан. Концерт 76-го выпуска был посвящен 70-летию юбилею артиста балета, выдающегося педагога Мирсеидова Улана.

26 мая - в Нур-Султане состоялось награждение победителей конкурса по безопасности и охране труда среди работодателей республики «Сенім-2022», по итогам которого руководитель группы БиОТ АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» Туреманова Светлана вошла в число лучших инженеров по охране труда в Республике Казахстан.

26 мая - на установке висбрекинг цеха №2 было проведено пожарно-тактическое занятие совместно с аварийно-спасательными службами ТОО «ПКОП», на которое были приглашены журналисты с телеканалов «Отырар» и «Айгак».

31 мая - состоялись торжественные проводы в школу воспитанников детского сада «Балдаурен» для детей из малообеспеченных семей, расположенного в Жанакорганском районе. Компания подарила ребятам портфели со школьными принадлежностями.

ПҚКР-дың құрделі құрылыс және сыртқы байланыстар жөніндегі вице-президенті Болат Көшербаев «Балдаурен» балабақшасының тәрбиеленушілеріне оқу құралдарын табыс етуде / Вице-президент по капитальному строительству и внешним связям ПҚКР Болат Күшербаев вручает воспитанникам детского сада «Балдаурен» портфели со школьными принадлежностями / PPKR Vice-President on capital construction and external affairs Bolat Kuserbayev presents school bags to Baldauren kindergarten pupils

В Кызылорде 5 марта, в преддверии международного женского праздника, прошла выставка-ярмарка творческих работ и hand-made продукции «Золотые руки ПетроКазахстана». Талантливые рукодельницы - сотрудницы ПККР представили на мероприятии настоящее волшебство, сделанное своими руками, - великолепные изделия из бисера, вязаные игрушки, изделия из отливки цемента и гипса, картины, эко-сумки, құрақ-көрпе, кулинарную и диетическую выпечку.

Рукодельницы Игиликова Жибек, Турсынбаева Ботагоз, Черникова Оксана, Сейтмуратова Жанар, Апрезова Асель, Эльжурнаева Элина, Толепбергенова Асылзат проделали огромную кропотливую работу, вложив в каждое изделие свою душу, и трудно поверить, что для большинства мастеров творчество - это лишь хобби, а не их профессия.

Выставку-ярмарку посетили руководство компании, председатель профсоюзного комитета и работники компании. Изделия никого не оставили равнодушным. Председатель правления АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» г-н Чжао Сяомин поздравил женщин с Международным женским днем, пожелал им весеннего настроения и воплощения самых амбициозных планов.

Авторам творческих работ от компании были вручены весенние букеты тюльпанов, диплом и памятный подарок - экологичная посуда бренда Turregware.

Игиликова Жибек в свободное время увлекается вязанием игрушек спицами. «Мне с детства нравились детские игрушки, и радости моей не было предела, когда мне их дарили. Как-то вечером мне пришла идея купить крючки, пряжу и попробовать что-нибудь связать. Просмотрела на ютуб-канале мастер-классы по вязанию. Моими первыми работами стали маленькие салфетки и прихватки для кухни. Сейчас это увлечение переросло в хобби».

Любимое занятие **Эльжурхасовой Элины** - выпечка диетических тортов, чем она стала заниматься с рождением детей. «Захотелось красивых, вкусных и натуральных тортиков на праздники. А дети - это наши лучшие мотиваторы, что только не сделаешь, чтобы порадовать детей разными вкусами. Приготовленные своими руками ПП-десерты нисколько не уступают по вкусовым качествам пирожным и тортам, но не содержат вредных жиров и сахара».

Еще одним любимым занятием для **Черниковой Оксаны**, помимо увлечения фотографией, стало изготовление поделок из цемента и гипса. Это отличные материалы для формирования мелких предметов. «Увидела картинку бетонных кашпо в Интернете, и они мне очень понравились. Решила повторить и увлеклась этим интересным делом. Не ожидала, что в отливке бетонной смеси есть столько невероятных возможностей!».

Турсынбаевой Боте нравится рисовать. Благодаря рисованию она научилась видеть прекрасное даже в повседневной жизни. «Я по жизни эстет. Люблю, когда все красиво. Мне нравится даже самым скучным вещам придавать некую изысканность и особенность. Рисование помогает мне успокоиться, разобраться в себе, немного отстраниться от окружающего мира и пожить в мире творчества и бесконечной красоты. Пока меня трудно назвать профессионалом, скорее я любитель. Я просто делаю то, что мне нравится, и надеюсь, со временем у меня будет получаться лучше и лучше».

У Сейткасымовой Жанар много увлечений. «У меня всегда была тяга к различным видам рукоделия. В свободное время занимаюсь вязанием на спицах, пошивом құрақ-көрпе, экосумок. В казахских семьях девочек с раннего детства по традиции приучают к хозяйству: шить, вышивать, готовить. Поэтому эти навыки у меня есть с раннего детства. В выходные дни для своих родных и близких люблю печь торты, пирожные, эклеры».

Любимое увлечение **Толепбергеновой Асылзат** - бисероплетение. «Бисероплетение - очень увлекательное занятие. Мне оно помогает отвлечься от рабочей суеты и отдохнуть. Но, помимо всего, оно приносит чувство эйфории, когда осознаешь, что собственными руками ты создаешь настоящее произведение искусства. Одна из моих первых работ - это украшение бисером камзола для моей сестренки на ее ұзату-тоя».

В свободное время **Апрезова Асель** занимается созданием кондитерских изделий: тортов, капкейков, маффинов, безе, печений. Рассказала, что созданием тортов занимается после работы и в выходные. На один торт уходит около 5-6 часов работы. «Для меня создание тортов - это любимое хобби. Когда я работаю над тортом, забываю обо всем».

«ПетроҚазақстанның алтын қолөнер шеберлері» көрме-жәрмеңкесінің қонақтары мен қатысушылары /
Посетительницы и участницы выставки-ярмарки «Золотые руки ПетроҚазақстана» /
Visitors and participants of the exhibition-fair "Golden Hands of PetroKazakhstan"

Июнь

1 июня - АО «ПККР» приняло участие в праздничном мероприятии, организованном воспитанниками Детской деревни семейного типа «Атамекен» для детей сирот и детей, оставшихся без попечения родителей. В честь мероприятия жители подшефного дома «Үшқоңыр» получили от ПККР подарок - кондиционер.

1 июня - АО «ПККР» выступило спонсором конкурса детских рисунков на тему «Таза болса табиғат - аман болар адамзат», проведенного для воспитанников Детской деревни семейного типа «Атамекен». Конкурс был приурочен ко Дню охраны окружающей среды.

2 июня - в рамках Международного дня защиты детей в реабилитационном центре детей-инвалидов «Шапагат» в Казалинском районе прошло праздничное мероприятие. Воспитанникам центра от компании были вручены подарки. А новичку центра - особенному малышу Дамиру - подарили коляску. Данное событие было освещено в сюжетах новостных программ «Панорама дня» и «Тәулік тынысы» республиканского канала «СТВ».

9-13 июня - в Алматы, при поддержке ПетроКазахстан в большом зале авторской школы Жании Аубакировой прошел фестиваль мастер-классов для учащихся музыкальных специализированных школ города Алматы. Цель проекта - знакомство с авторскими методиками и технологиями педагогов-мастеров, раскрытие творческого потенциала юных музыкантов.

13 июня - при участии АО «ПККР» был открыт XXIV летний сезон уже ставшего легендарным подшефного детского лагеря отдыха «Арай Санрайз». Места, где каждый ребенок может не только отдохнуть и набраться сил перед очередным учебным сезоном, но и получить новые навыки и знания благодаря большому выбору различных кружков и секций, и, конечно, найти новых друзей. В каникулярный период на бесплатной основе в «Арай Санрайз» смогут отдохнуть 900 детей сотрудников компании и детей из малообеспеченных и многодетных семей.

15 июня - аким Кызылординской области Нурлыбек Налибаев встретился с трудовым коллективом АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз». В рамках встречи был подписан меморандум о взаимопонимании и сотрудничестве между акимом Кызылординской области, АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» и территориальным объединением профсоюзов «Профсоюзный Центр Кызылординской области» по вопросам стабилизации социально-трудовой ситуации и производственных процессов в трудовых коллективах, обеспечения трудовых прав и трудоустройства работников.

Новые назначения в руководстве ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»

1 июля, по результатам заседания общего внеочередного собрания участников ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс» было принято решение об избрании нового состава Исполнительного совета Товарищества:

- г-н Кожабаяв Ерболат Омирсерикович назначен на позицию Президента и Главы Исполнительного совета Товарищества;
- г-н Цзян Жиюань назначен на позицию Первого Вице-президента и члена Исполнительного совета Товарищества.

Балаларды қорғау күніне орай «Шапагат» мүтедек балаларды оңалту орталығында өткен іс-шара /
Мероприятие в честь Дня защиты детей в реабилитационном центре детей-инвалидов «Шапагат» /
An event in honor of Children's Day at the Shapagat Rehabilitation Center for Disabled Children

MY PROFESSION

INTERVIEW WITH PKOP I&C SPECIALISTS

An oil refinery is a huge facility with a variety of extremely complex processing units that are required to function efficiently, trouble- and accident-free. Unit operators control refinery operating processes using instruments and control relays (I&C). And who is in charge of ensuring all of this apparatus is accurate and, correspondingly, that refinery equipment operates correctly?

In this issue, we have an interview with I&C specialists who perform this important and very responsible role.

- How does your working day start? And tell us, please, a little about what your working day involves.

Alexander Chalikov: The Senior Electronics Engineer's working day starts at 8 a.m. with a brief group meeting with the head to discuss what has to be done that day. Then, I start work, take a look at the equipment I'm responsible for across the various sites, after which I go to the operator unit to find out whether they have any observations on how any of the equipment is operating. If they do, the operator fills out a report and I test the apparatus and make whatever changes I need to, and then relaunch it. I also work using these types of reports as the refinery is huge and I&C apparatus is spread out across the entire area.

In short, my job is to ensure all electronic equipment involved in automated process control systems is operating properly and smoothly.

Dmitriy Kochurin: After the group meeting, I also go over to my work area to check for any defect log entries, and ask the foreman about any equipment problems. Generally speaking, I'm responsible for servicing refinery laboratory equipment.

Viktor Naumkin: I am responsible for collecting operating data and unit analyser readings, and ensuring the electronic equipment involved in the automated process control systems is operating properly.

- How many pieces of equipment do you look after on a daily basis?

Dmitriy Kochurin: I'm currently in charge of 218 pieces of equipment and apparatus, and there are two of us looking after them.

- How long is your working day?

Dmitriy Kochurin: We work from 08.00 until 17.00, five days a week.

- How does the level of automation at the refinery compared to 10-15 years ago?

Viktor Naumkin: New electronic engineering technology has, of course, led to big automation changes at the refinery. The analytical equipment we maintain is far more efficient than what we had previously. The use of intellectual equipment across the refinery has definitely improved product quality and reduced production costs.

Viktor Naumkin

*Physical and Chemical Analysis Apparatus
Maintenance Group Senior Electronic Engineer, Chief
Metrologist Service, I&C Shop*

Number of years with PKOP - 19

Education - higher

Duties: the technical maintenance of production process electronic equipment and physical and chemical analysis equipment at specific sites; preparing the process management system for operations; the technical inspection of devices and modules; monitoring the parameters and reliability of electronic elements of equipment; testing equipment and repair electronic equipment; responding to equipment failures registered

by personnel and developing and implementing new monitoring and management tools according to electrical safety rules and circuits, using basic and additional means of protection.

Dmitriy Kochurin

Laboratory Equipment Maintenance Group Senior Programme Engineer, Chief Metrologist Service, I&C Shop

Number of years with PKOP - 30

Education - higher

Duties: supporting software and makes the required configuration changes; reporting on all configuration changes and manages databases; developing and implementing automatic programme accuracy verification systems, model and standard software; compiling information processing technology; drafting all required technical documentation; developing and implementing new control and management means according to electrical safety rules and circuits.

We've also had to learn new skills and tighten the requirements for anyone working with the equipment, and for that reason we're constantly required to take self-development and vocational training.

Alexander Chalikov: Pneumatics was used as the first means of automation at the refinery. If we speak about 10-15 years ago, then we had electronic equipment and software. Now the production processes are automated. Technical personnel - operators and process engineers are now fully responsible for monitoring the entire production process chain and controlling it according to process regulations.

Automated control tools have helped streamline production processes and reduce costs, improve product quality and management controls, and also helped reduce energy consumption, production costs and personnel headcount.

Dmitriy Kochurin: Yes, the automation process began a lot earlier, 30 years ago, with the computerisation of production management.

- Has your job changed at all since the modernization?

Dmitriy Kochurin: The refinery has expanded significantly since the upgrade, and there are a lot of new units and facilities, and as there's a lot of new equipment to maintain, we are far busier.

- Have you acquired any useful habits from your work/profession? What do you love it for?

Viktor Naumkin: As I've been working in physical and chemical analysis for so long, I've learnt how to predict situations, which I've found useful in life, in general, and it has helped me to watch and think differently. I love my profession for those interesting challenges it gives me.

Dmitriy Kochurin: Patience, as success isn't always immediate. I like my profession because of the continual self-development element, the need to analyse and make decisions. Every job involves its own unique equipment, which requires a unique operating approach, and that's why training is so important.

Alexander Chalikov: The key skills are being able to resolve complex issues, think creatively, and to make conclusions and decisions quickly. Another one is being able to learn quickly.

I'm proud of my profession, I like working with instruments and automatics. I've enjoyed building and repairing electronics since I was a child.

- What qualities are key in your profession? What's important in your profession?

Viktor Naumkin: Weighing up your actions and the ability to work as a team. Your analyses need to be accurate. Any errors could result in incorrect actions and colossal losses.

Dmitriy Kochurin: I also think that being able to analyse the situation is important, as are understanding what's happened and what actions are needed to resolve the issue or problem.

Alexander Chalikov: A responsible approach to your job, for sure; an ability to think "outside the box" is key along with acting consistently in critical situations, and an attention to detail. The ability to learn and a desire to adopt best practices are key, as well as patience, punctuality, accuracy and a resistance to stress.

- Is fully automated oil processing a reality in your opinion? Or will some jobs always have to be done by people?

Alexander Chalikov
*Override and Pre-Emergency Protection
Group Senior Electronic Engineer, Chief
Metrologist Service, I&C Shop*

Number of years with PKOP - 5
Education - higher

Duties: the technical maintenance of electronic equipment in the production process automated management system, physical and chemical analysis equipment at facilities under his control; preparing the process control system for operations; the technical inspection of apparatus and modules; monitoring the parameters and reliability of equipment electronics; testing equipment; repairing electronic equipment; responding to equipment breakdowns reported by

technical personnel; developing and implementing new control and management facilities according to electrical safety rules and circuits, using basic and additional means of protection.

Alexander Chalikov: Full, 100% automation will never happen, as you're always going to need people. For example, take the technology process; the operator is an integral part. He controls the process and makes specific adjustments. In an emergency, automatic relays will stabilise the process, of course, as required, but if one of the technical parameters at that moment stops working safely, then the override and fire alarm system will kick in immediately and totally shut down the equipment.

And that's when the operator takes control and starts to manage the process manually, to avoid full equipment failure. The operator controls the process with I&C, which requires technical maintenance, tuning and calibration to function properly. That's again when you need the "human touch" and intellect.

Dmitriy Kochurin: It won't happen in the short term. The process will continue to be managed by people.

- How do you relax?

Dmitriy Kochurin: In a number of ways – reading a book or watching a film, or taking a walk with my daughter.

Alexander Chalikov: Trips to the cinema and entertainment centres with my family, trips into the countryside, to the mountains or fishing. I enjoy my hobbies and watching educational and technical television shows.

Viktor Naumkin: Being healthy, and everything related to that.

Солдан оңға қарай: Виктор Наумкин, Дмитрий Кочурин, Александр Чаликов / Слева направо: Наумкин Виктор, Кочурин Дмитрий, Чаликов Александр /
From left to right: Victor Naumkin, Dmitry Kochurin, Alexander Chalikov

OUR OILFIELDS

ARYSKUM

Aryskum is an oilfield with rich history. It is PetroKazakhstan's second largest oil production hub after Kumkol today. More than 260 oilers work here (both rotations), and full-scale infrastructure facilities have been built, covering the needs of the neighboring Kyzylkia, North-West Kyzylkia, Karabulak and South-West Karabulak fields as well.

Well the first to discover hydrocarbons at Aryskum oilfield was 1-P exploratory well back in 1985, when some amount of viscous oil was produced from the Neocomian zone associated with the Mesozoic deposits of the South Turgai Depression during testing by a formation tester.

Industrial-scale development on Aryskum was commenced in March 2002. Water injection was started in November 2004, and associated gas injection into the gas cap in September 2004.

In general, an extensive gas cap that is responsible for a relatively narrow oil rim can be called the special feature of oilfield development. The development of such deposits is a technological challenge. However, high oil recovery has become possible due to the expert work of engineers on deploying combined waterflooding and horizontal drilling. As a result, more than 9.6 million tonnes of oil were produced over the period from 2002 to 2022.

A total of 181 production wells were drilled on the oilfield, including 71 development wells, as of April 2022.

Oil production is maintained by eight "Sputniks" of the gathering system and a free water knockout station (FWKO), which is connected to the production wells in the southern part of the oilfield.

The leading geologist Sagyndyk Zhurtubayev remembers the project of pilot gas-lift production. This project started with well conditioning and assembly of surface equipment for gas-lift production back in 2014. "Everything was interesting," says Sagyndyk. "From well workover and its conversion from

Aryskum is located in the southern part of Turgai Depression, and administratively it is situated in the Zhalagash district of Kyzylorda Region of the Republic of Kazakhstan, 120 km from Zhusaly railway station and 300 km from Kyzylorda. Zhezkazgan transmission line passes 20 km to the northeast, and Omsk-Pavlodar-Shymkent oil pipeline runs 230 km east of the oilfield.

As in other oilfields of PetroKazakhstan, the Aryskum climate is harsh, with dry hot summers and windy winters. "Spring is the most beautiful time in Aryskum," says Kainar Kulzhanov, the 5th category oil and gas production operator. "Everything is blooming, the grass covers the steppe with green blanket, bright tulips pop up here and there. This sight pleases the eye and makes work twice as pleasant."

Oilfield Potential

There is potential for further replenishment of oil and gas reserves despite the high degree of reserves depletion. For example, well was drilled in 2019, discovering a new section of reserves in the Jurassic deposits, and further drilling confirmed this. As a result, an oil reserves increment was reported and approved, and this area is waiting for production phase to commence. In addition, a high flow of oil has been received from the existing well drilled in the previously discovered Jurassic formations, at a rate of about 80 tonnes a day. This gives a new impulse for the geologists and developers to determine where to drill extra wells to discover new reserves.

artificial lift to gas-lift, to the construction of surface facilities and putting well No. 141 into operation in April 2015. Construction was performed during my shift. This project allowed us to solve a number of challenges, for example, to control paraffin deposits, save electricity and reduce the turnaround interval of wells.”

Reservoir pressure maintenance system (RPM) facilities, consisting of formation water injection wells and gas injection wells, are connected to a formation water and gas injection system. Separated formation water and gas after sedimentation are injected into the formation to maintain formation pressure. The RPM system also includes such facilities as a water-injection station (WIS), water distribution points (WDP) and a gas distribution point (GDP) to ensure the efficient fluids re-injection into the formation, taking care of the environment and improving oil recovery. The RPM system also includes four storage tanks for produced hydrocarbons.

A full-scale infrastructure would be incomplete without its heart, the central processing facility (CPF), that, of course, is located on Aryskum too. The CPF consists of an oil delivery point (ODP) and a tank farm of six tanks for crude oil storage. The average of 1,200 tonnes of crude oil from Kyzylkiya, Aryskum, North-West Kyzylkiya, Karabulak and South-West Karabulak oilfields are supplied to the CPF daily. The delivered oil is pre-treated and then delivered to Kumkol CPF by pipeline.

“We have implemented many interesting projects important for the oilfield over the period of my work at Aryskum,” recalls Nurmanbek Zhumatassov, a foreman at the CPF. “For example, new equipment

commissioning, including a 200 m³ settling tank, a 200 m³ three-phase separator, and oil heaters allowed to improve oil refining quality. The tank farm has been significantly expanded too: two 2,000 VST and two 5000 VST were installed for commercial oil storage. A Sulzer crude booster pump has been commissioned, thus increasing the pipeline’s throughput. The automatic fire extinguishing system has undergone major upgrade, which is very important for the safe operation of the CPF.”

Арысқұмдағы кеңсе ғимараты / Офисное здание на Арысқұме / Office building at Aryskum

There is also a central gas facility (CGF) and a gas engine generator station (GGS) at Aryskum. PetroKazakhstan has been one of the first oil producing companies in Kazakhstan to launch and subsequently achieve complete gas utilization at its oilfields. The CGF is designed to re-inject associated gas into the formation and prepare fuel gas for the oilfield's own needs, as well as to generate electricity at the GGS for domestic consumers. Daily gas injection and gas used for electricity production reached 110,000 m³ as of March 2022. The total capacity of gas generators is 12 MW, and the GGS is used as a backup power plant.

The length of infield gravel roads exceeds 180 km. There is a 1.8 km long asphalt paved interval.

Aryskum rotation village occupies a significant area of 120 hectares. The total area occupied by residential buildings is almost 9,000 m² and can accommodate 210 people.

The village was built in two stages: residential building No. 1 for 40 people with a built-in canteen was constructed at the 1st stage in 2002, and then the rotation village was expanded for 200 people during the 2nd stage in 2008.

Aryskum hosts rotational employees of the following departments: oil and gas production shop, CPF, central gas facility, field production technology department, maintenance department, well workover group, chemical systems group, transportation group, support service group, materials and costs control group, HSE department, fire safety department, capital construction department, as well as contractors which provide security, catering, and cleaning services.

The 5th category oil and gas production operator Kainar Kulzhanov speaks about the living and working conditions at the oilfield: "I had worked as a driver for another company before joining PKKR. And, of course, my previous place of work cannot even be compared to PKKR. PetroKazakhstan has created all conditions for safe work, which is very important for us, oilers. Personal protective equipment is provided on time. We live in cozy buildings, we receive our salaries on time. We get quality and tasty meals and have places to spend our leisure time."

The village infrastructure is impressive. The headquarters (a brick two-storey building with 18 offices), 10 residential buildings for 25 employees each, a hotel building, a canteen for 75 people, and a bath and laundry building are located in the area of Aryskum rotation village.

In addition to critical infrastructure facilities, there is a communication center, offices of the maintenance, CGF, production, and transportation departments, and a medical clinic in the rotation village. A fire department, barracks, a fire station, the office of the capital construction department, an instrumentation and controls laboratory, a parking lot and a bus stop are situated not far from the village.

Oilers can spend their leisure time at a sports complex with a 25×18 m futsal court and gyms, and at an outdoor football field covered with artificial grass turf, which become the sites for regular competitions.

"I like to walk around the village after a work day. I even measured the distance with a step counter once, and one circle around our village is 1,080 meters," recounts the lead geologist Sagyndyk Zhurtubayev, "A couple of circles make a good exercise already. In general, we have a very active sports life here in Aryskum. The teams gather every evening after a work day, and we play football and volleyball. I play football with my colleagues, for example." "Yes," confirms Kainar Kulzhanov, oil and gas production operator, "We often have competitions in billiards, volleyball, football, chess, and table tennis in Aryskum. I love volleyball, I often take part in such competitions, and I already have a number of awards."

History

1985 - Aryskum oilfield was discovered by 1-P exploratory well.

2001 - AES JSC carried out 3D seismic surveys covering the area of 211.6 km² to explore the geological structure further. Stratal surfaces were obtained along Iar, III and Pz reflectors after processing and quantitative interpretation of seismic and well drilling data.

2002 - industrial-scale development started in compliance with the Aryskum Oil and Gas Condensate Field Development Plan approved by the Central Committee for Exploration and Development of the Republic of Kazakhstan. One formation was selected for industrial development, which was an oil and gas condensate deposit in M-II zone of the Aryskum Lower Cretaceous.

2006 - a Report on the estimation of oil and gas reserves in the Upper Jurassic deposits of Aryskum field as of January 1, 2006 was prepared on the basis of data from 15 wells. The reserves of the newly discovered J-0 pay zones in Akshabulak sequence were estimated for the first time in this report.

2008, 2018 - reports on the recalculation of oil, gas, condensate reserves and associated components contained in them were prepared on the basis of data from the new prospecting, exploration and development wells. Calculations in these reports were made for the 3 identified pay zones M-II, J-0 and J-III stratigraphically related to the Aryskum zone of the Lower Daul sequence in the Neocomian strata of the Lower Cretaceous, the Akshabulak sequence of the Kimmeridgian-Tithonian strata, and the Kumkol sequence of the Callovian-Oxfordian strata of the Upper Jurassic.

2013 - BGP Geophysical Research Institute completed a 3D seismic data re-processing report for Aryskum license area. 3D seismic exploration covered the area of 255 km². Re-processing aimed to obtain a high quality temporal field for further interpretation of the structure and lithology.

PETROKAZAKHSTAN'S YOUNG SPECIALISTS

Energetic, ambitious, and aspiring to become real professionals in their field – in our new column, we will be talking about the young specialists working for PetroKazakhstan - the generation holding the future of the company in their hands.

- Why did you want to be an oil worker? Is this your first job? What were your first impressions of the job when you joined PetroKazakhstan?

Nursultan Yeskarayev: Before joining PKOP, I worked for Khimpharm JSC, which produces medicines. But even back then, as a young specialist, I'd already set myself the goal of working for one of the 50 largest companies in Kazakhstan. In 2017, as part of its Shymkent Refinery Modernization Project, PKOP launched a campaign to attract young specialists to the refinery. I got lucky, because I passed the early selection rounds and was hired as an HSE Engineer.

Turar Isabekov: If I'm being honest, it was quite spontaneous. I never thought I'd ever work in the oil sector. At school I loved computers, and I thought about getting into information technology. I thought about it, but did not act on it. Like a lot of my friends, I had no idea what I was going to do in the future. When looking at universities, I decided to join up with my friends, and ended up in the production machinery and equipment oil faculty. I began to get interested in the subject during the studies, and it really sucked me in. It became mine. I wanted to graduate as quickly as I could and start work, and see all of the machinery and equipment and how it worked with my own eyes.

Before PKKR, I worked for a small company, and when I joined PetroKazakhstan as a production operator, I had various impressions. I thought I'd be working straight away with all of that interesting equipment we'd learnt about at university, and never thought that I still had a lot to learn, even though I was already working. So, for a while I thought that my job was just the same as being at university: all theory and that was it. However, I soon understood that there was a simple explanation: safety in the work place is the company's priority, and to be safe at work you need experience on top of theoretical knowledge. The first team I worked with, "South Kumkol", helped me gain the experience I needed. My colleagues taught me the basics and I remember being pleasantly surprised when people I didn't know were trying to make an expert out of me, when I was still a bit rough around the edges. A professional team and mentors are what became the basis of my future development. I'm very pleased with my choice of career and grateful to my colleagues.

- Which projects that you've worked on since you joined the company do you remember the best?

Turar Isabekov: So far I've only been lucky enough to work on one project like that – the commissioning of the preliminary water removal unit at the South-West Karabulak field. Being part of those types of projects, when a project turn from drawings into a major facility being commissioned, that's something really great. Getting to work on new equipment and with foreign experts has definitely had a good impact on me.

And now I'm an Oil and Gas Production Unit Technician and am responsible for recording and analysing oil, gas and water produced from the wells. You could say I'm a kind of call-centre for everyone.

Nursultan Yeskarayev: I was lucky to take part in the refinery's largest ever project - the modernization, which was developed as part of the Kazakhstan New Industrialisation Programme. It was a huge project, and an additional 2,000 people, including foreign nationals, were hired to staff it. The construction and assembly work was practically 24/7, and as an HSE Engineer, the safety of those people doing that job was my priority. We completed the project without any incidents or accidents.

- How have your profession and the company helped you change?

Nursultan Yeskarayev: Any job will have an impact on you, and I'm no exception. As the job of an HSE Engineer involves following and studying standards, instructions, provisions and legislative acts, I'm constantly having to take vocational

Nursultan Yeskarayev

PKOP Head of the Integrated Management System Department

29 years of age. He has been working with PKOP since 2017.

Turar Isabekov

Technical Engineer, Production Group, Field Operation, Production Department, Aryskum Field, PKKR

29 years of age. He has been working with PKKR since 2014.

training, and I have to be disciplined and demanding with myself and those around me. My job is intrinsically linked to people, and being communicative and stress resistant are important qualities.

Turar Isabekov: PKKR was the first company I worked for that had a huge branch-type infrastructure and a large team. Of course, working for the company has helped me improve. The many training programmes and goal-setting processes have strengthened my desire to improve - and that's purely thanks to the company. And thanks to my colleagues, many of whom who have shared their experience and helped me, I have managed to improve my communication skills, responsibility and perseverance. All of these aspects are important in becoming an individual.

- Which of the latest technologies / equipment / business processes in your area have had a cardinal or significant impact on how you do your job?

Turar Isabekov: Every year we are reviewed by the subsoil authorities, and usually they request production data from the last few years, but require it in a very specific format. We're talking about a colossal volume of data that we have to process in a couple of days and that's every day. To help it out I worked out and launched a software algorithm in Excel, which helps us significantly reduce the time we spend creating reports, as in the old days reports like that would have taken about half a day.

Nursultan Yeskarayev: In 2017, PKOP approved the Integrated Management System project as part of the Aman health and safety programme. Its goal is to improve safety culture and achieve zero accidents by applying behavioural observation. To help colleagues actively take part in the project, I developed Guidelines for Refinery

Employee Motivation and Stimulation. The project is ongoing and showing positive health and safety results.

- What skill would you like to learn and why?

Nursultan Yeskarayev: Management systems are constantly developing and implementing methods to improve production quality control, which is why, for me as someone who heads up an integrated management system department, it's important that I'm constantly expanding my knowledge of the subject. Again, as all international standards are initially drafted in English, it's important to improve my English.

Turar Isabekov: I'd like to improve my people management skills. It doesn't matter in which area you work, sooner or later you're going to be a manager, and that involves people, so you need to be able to manage them effectively.

- What does happiness mean to you?

Turar Isabekov: My family. I need to feel needed and important in my family. That's the most amazing feeling.

Nursultan Yeskarayev: You can "chase happiness". At the end of the day, happiness is always close by; you just need to notice and value it. For me, happiness is peace, the health of my family and friends, and a stable job. And to feel wanted!

- If you could travel to anywhere in the world, where would you go and why?

Nursultan Yeskarayev: I've always wanted to visit Europe, but the pandemic has changed that a bit. Now, I'd like to get to know my own huge country, see the birthplace of the great Abai, and also visit the many historical and picturesque places in Kazakhstan. There really are a lot of them. I think I can do that; I will definitely try.

Turar Isabekov: When you work on rotation, there's only one place you want to go and be, and that's with your family. It doesn't matter where, as long as you're with your family.

- Where do you see yourself in 5 years?

Turar Isabekov: I don't tend to guess the future. Changes are always happening. What I can say is that I'm in the right place and I will do everything in my power to see if I can develop further in the same vector.

Nursultan Yeskarayev: When I started at the refinery, my goal was to reach a certain level in five years, and in principle that's what I've done. At the end of last year, I was appointed Head of the Integrated Management System Department, but, of course, I don't intend to rest on my laurels. I want to develop further, learn new things and excel. Five years is a long time in which to learn new skills, acquire experience and reach new professional heights. The most important thing is wherever it is you're working, you need to strive to become the best you can.

SPORTING LIFE IN PETROKAZAKHSTAN

PetroKazakhstan has always been known for its lively and intense sporting life - especially its annual Olympics, not to mention the many regular field and office competitions where the company operates; all of which have helped promote a healthy way of life, develop and support corporate spirit among colleagues. Unfortunately, in recent years, COVID-19 has had its say in the company's ability to hold the events, but it's safe to say that sport is gradually returning, you can read about a couple of such events in this column.

Football match devoted to the Defender of Fatherland's Day

The Arysium oil and gas field had the honour of being the first location for the sporting relay. On 6 May, the field's open-air artificial pitch held a football competition for PetroKazakhstan Kumkol Resources divisions to celebrate Defender of the Fatherland Day.

At the opening ceremony Production Director Zhumabek Konysbayev and Head of the Trade Union Committee Bakhyt Mukasheva told everyone how they were looking forward to some good matches and wished the teams well.

"On behalf of company management, please accept our best wishes for Defender of the Fatherland Day! This day embodies both the chronicles of the heroic people of Kazakhstan and the continuing traditions of serving the Fatherland. Each of you is a defender of your homeland, your families and your home. I wish you peace, health, bravery and courage!", Zhumabek Konysbayev noted in his speech.

The Trade Union Committee Chairperson Bakhyt Mukasheva congratulated everyone with the holiday and said how she was looking forward to a good contest. "We're all aware how hard the last two years have been due to the pandemic. I'm glad that our corporate events have restarted, allowing us to develop great team spirit, and strengthen personal relationships both within our divisions as well as among them."

Teams from the PKKR head office and Kumkol and KAM field divisions took part in the round-robin competition. First place went to the head office team, the home KAM team came second, while third place went to the Kumkol team.

The competition winners received diplomas and prizes from the company. The trade union committee prize fund for 1st place was 60,000 tenge, 2nd place – 50,000 tenge and 3rd place – 40,000 tenge.

Sharing his thoughts on the competition, the winning team captain Amanbek Dzhunusov said that the company has always paid special attention to the healthy way of life, "it's pleasing to see the company relaunching its best traditions over the May holidays. The pandemic ended all cultural and sporting events for more than two years, while we've always held football competitions to mark each significant and celebratory date. All of these competitions have had a positive impact on team spirit and strengthening relationships among colleagues and divisions, and we've really enjoyed today's event."

Volleyball competition

Another sporting event where PetroKazakhstan employees took part was the "KMGPROF CUP 2022" national volleyball competition for veterans over the age of 40, dedicated to the 20th anniversary of JSC National Company KazMunaiGas.

The competition was held on 26-27 May in Almaty and organised by KAZMUNAIGASPROF.

Of the 9 teams taking part, the PKKR team took 6th place, winning the "Will to Win!" Cup. The Tengizchevroil team of veterans from Atyrau eventually won the national competition, taking home the KAZMUNAIGASPROF Cup.

«KMGPROF CUP 2022» волейбол турнирінің қатысушылары / Участники турнира по волейболу «KMGPROF CUP 2022» / Participants of the volleyball tournament "KMGPROF CUP 2022"

SUPER MUMS

2022 has been declared “Children’s Year” in Kazakhstan, and in honour of International Children’s Day, we have decided to publish an article on mums; not just mums, but mums with many children in the PetroKazakhstan production business unit; those who seem to be doing the impossible, bringing up five children, keeping a home and also working their way up the career ladder!

PKKR employs 27 “mothers with many children”, 7 of whom have 5 children. We asked our super-mums to share the secret behind how they combine working and being a mother, as well as the specifics of bringing up children in large families.

In Kazakhstan, any family that has four or more minors residing under one roof, including children up to the age of 23 in full-time vocational or higher education, is recognised as having many children. A mother with more than 6 children is entitled to the title “Kumys Alka”, or the title “Altyn Alka” if she has over 7 children.

We will be hearing from:

- **Mansbuk Baibazarova**, Senior Economist, Financial Liabilities Control Department
- **Alfiya Shakirova**, Procurement Specialist, Procurement Department, Materials Resources Management
- **Assel Shuragazyeva**, Junior Analyst, Documents and Reporting Compliance Control Group

Mansbuk Baibazarova,

Senior Economist, Financial Liabilities Control Department

- How old are your children and what do they do?

- Nurai, my eldest daughter, is already 21 and about to graduate as a Pharmacist. Nazerke is 20 and currently in her third year studying Dentistry. Bakdaulet, my eldest son, is 18 and currently a first-year university student studying Sport’s Training. He does karate and is four-time Kazakhstan champion and two-time world champion (2020-2021 World Cup in Moscow and the World Championships in Istanbul in 2021). My younger children are also into sport: my son Sardar, who is 14 and in year 8 at school, enjoys judo and is the current Kazakhstan champion (2022), while my 11-year old daughter Nursaya is in year 5, and is a two-time Kazakhstan champion in karate (2019 and 2022).

- Let us into a secret and explain how you manage to work and look after your family?

- I’m really grateful to my mother-in-law, who has always helped me with the children, understood and supported me, I owe her so much in terms of housekeeping and bringing up the children, but, unfortunately, we lost her at the end of 2021.

- What do you value most in your job? How long have you been with PKKR?

- I value the stability of my job in these difficult times, and that the company allows us to grow professionally, despite the economic crisis in the country. I joined PKKR in March 2005 as a Tax Department Clerk (as a candidate of economics) for a comprehensive tax audit. The Tax Department Manager, Irina Vyazova, then recommended me for the position of Tax Accountant. I got the job in October 2005. In 2007, I was made Senior Tax Accountant, and in 2011 I joined the Reporting and Contract Obligations Control Department as a Senior Economist.

- What are the easiest and hardest things about being a mum?

- I think you just need to love your children, be honest with them and trust them.

- What’s your technique for bringing up your children?

Байбазарова Мәншүктің жанұясы / Семья Байбазаровой Маншук / Manshuk Baibazarova's family

- We celebrate every victory as a family with cake, sushi or pizza. We give the younger children additional pocket money for each book they read during the summer holidays. We have an “anti-smartphone rule” for the youngest. I look at it as a rule rather than a punishment. I take their smartphones away during the week and give them an old-fashioned push-button phone so they can make calls. On Friday evening they get their smartphones back until Sunday evening.

- Do you have any interesting family traditions?

- My husband introduced a wonderful tradition of travelling around Kazakhstan every summer, seeing something new. We've seen some great places, like the Katon-Karagai Reserve, Sibi Lakes, Bukhtarma Water Reservoir and so much more.

Alfiya Shakirova,
Procurement Specialist, Procurement Department,
Materials Resources Management

- How old are your children and what do they do?

- My eldest daughter Shakhnoza has a scholarship at the Samara State Medical Institute and is in year 5. She's 23 years old. My son Dilshat is 22 and a 4th year student at the Goryachkin Moscow State Agricultural Engineering University (Timiryazev Academy). He also has a scholarship. He works at home in his free time as his father has taught him how to work with wood and make furniture. My middle daughter Sitara is 17 and in year 11 at school, preparing to start a Russian university. 11-year old Aslan is in the 4th year at school and 7-year old Safina goes to kindergarten.

- Let us into a secret and explain how you manage to work and look after your family?

- At first, it was, of course, really hard to combine home and work, with small children, but thanks to those close to me, my husband, mum, younger sister, and, as the saying goes, praise to the Mighty Allah, we overcame the hardships. For a period we had a nanny to take the load off. As all of my children went to kindergarten, I was able to work. When the elder children were older, they helped with the younger ones.

- What do you value most in your job? How long have you been with PKKR?

- The people you work with are key, and I've been very lucky. My colleagues are responsive and good people. We work well together, and the management team is professional and understanding. You can do anything you want in that kind of environment. I joined PKKR in 2003 as an MRM assistant/translator. I've managed to move up the career ladder a few times, and in 2004, I moved to the Surplus Stock Department; in 2005-2020 returned to the MRM as a Material Resource Import Specialist. Since October 2020, I've been working as a Procurement Department Procurement Specialist, responsible for purchasing materials according to procurement rules.

- What are the easiest and hardest things about being a mum?

- Being a mum is just one of our many roles, and it's the hardest because we can't refuse to bear the responsibility. Mums look after the children, feed and bring them up. A lot of people think that's the ideal role within the family as it brings out our natural female qualities - sensitivity, sympathy and tenderness, and her special attachment to her child. There's nothing stronger or closer than a mother's physical, spiritual and emotional ties to her child.

- What's your technique for bringing up your children?

- All of my children have been brought up strictly, even though we never forget to spoil them. If I promise them something, I'll make sure I abide by that promise, otherwise the child will stop believing in his or her goals. Bringing up children is not about following a set of rules that work for every event in life. You need to consider the child's individuality. Don't look at bringing up a child as an instruction or lesson; you can't put them down or order them about. Instead, think of it as a system of family behaviours, demands and relationships, like in a team. A child's first teacher, from birth, is his or her family. Clever, attentive, responsive and, at the same time, demanding parents will remain friends and role models for their families for their whole life. A healthy home environment and pleasant atmosphere for children to grow up in is a key and deciding factor in rearing children.

- Do you have any interesting family traditions?

- Every family needs traditions, as they are what bring everyone together. Traditions enable us to hear the voice of our ancestors, and feel them close by. For example, when we wake up in the morning, we always greet each other with "As-salamu alaykum", which means "peace be with you". Another tradition is each Thursday we cook a national dish - plov, at the weekend we make shashlik together or visit family entertainment centres, and every summer the whole family goes away somewhere for a holiday, and I enjoy that. You know the exact day when everything happens and you end up waiting for it. Every family has many different traditions they repeat year after year, which they then pass down to the next generation.

Жаз келді қуантып - Шакирова Альфияның жанұясы / Радуется лету - семья Шакировой Альфии /
Enjoying summer - the family of Shakirova Alfiya

Assel Shuragaziyeva,

Junior Analyst, Documents and Reporting Compliance Control Group

- How old are your children and what do they do?

- My eldest daughter is Aruzhan, and she's 18, just about to finish year 11; Aldiyar, my eldest son, is 15 and is in year 9 at the Nazarbayev Intellectual School. My middle son is Aidyn, and he's 10 and about to finish year 4. My younger children are 4-year old Shyngys and my 10-month old daughter Alina.

- Let us into a secret and explain how you manage to work and look after your family?

- I really love children. I've always had help in bringing them up from my parents. In fact, they more or less brought up the eldest two themselves. My sisters also help with the children. My husband also takes an active role in bringing them up, instilling a love for work in them.

- What do you value most in your job? How long have you been with PKKR?

- I value a good, friendly and responsive team at work. Our job is very interesting and we're always learning something new, communicating with interesting people. I began with PKKR in 2010 as an Administrative Department Assistant Administrator, moving to my current role as a Junior Analyst in 2011.

- What are the easiest and hardest things about being a mum?

- For me, being a mum means loving my children and family. The job of mum is dedicating yourself to the family and children 24/7.

- What's your technique for bringing up your children?

- I don't punish them. If any problems arise or they do something wrong, we try to talk it out, advise and support. I think the most important thing is to teach children independence, how to be a good friend, how to help and be supportive.

- Do you have any interesting family traditions?

- We have a lot of family traditions. We always celebrate and spend birthdays together, and everyone takes part in preparing it. Sometimes, we organise trips to the countryside and often have family meetings to discuss plans for the weekend and the future.

Әсел Шұрағазиеваның жанұясы / Семья Шұрағазиевой Асель / Assel Shuragaziyeva's family

CALENDAR OF EVENTS

January

19 January - PKOP hosted an online public hearing to discuss the project to build an electric substation at the Shymkent Refinery.

February

24 February - PKOP held a staff meeting to discuss operating performance in 2021.

March

2 March - to meet collective agreement obligations, PKOP launched the process to sign agreements with medical sanatoriums.

16 March - on the eve of Nauryz, PKKR organised the distribution of food parcels for 210 company pensioners and former employees injured while performing their professional duties.

19 March - the company production division held a grand event in honour of Nauryz Meiramy.

21 March - PKOP held a charity campaign in honour of Nauryz for Zhuldyz region handicapped and underprivileged residents.

April

1 April - PKOP launched the process to distribute sanatorium vouchers based on lists of people requiring rest and relaxation according to the result of annual medical check-ups performed by Interreach.

9 April saw an awards' ceremony dedicated to Geology Day. For his services to the industry, Senior PKKR Geology and Development Department Geologist Oleg Kogai was awarded with "Subsoil Development Excellence" rank by the Ministry of Ecology, Geology and Natural Resources.

Category 1 Petro-physicist Kulshim Bimaganbetova and Production Technology Group Head Sultanai Kulmanov received letters of gratitude from the Kyzylorda Oblast Akim.

We congratulate our colleagues with their awards and wish them every further success!

28 April - saw a ceremony dedicated to Workers' Memorial Day. For their contribution to ensuring safe working conditions, PKKR Health and Safety Engineers Orynbasar Abdullayev, Bauyrzhan Alimkhanov, Musabek Dzhumabayev, Torebek Tabynbai and Sholpan Upolkhodzhayeva received company certificates of honour.

May

4-8 May - under the logo of "No to Drug Addiction!", the Kyzylorda "Muz Aidayny" sport's complex, as part of Children's Year, held the 20th Anniversary National Open Basketball Competition for Schoolchildren with prizes donated by PetroKazakhstan Kumkol Resources. First place in the girls' competition went to the Pavlodar Oblast team; second prize - the team from Kyzylorda Oblast and third place - the team from Aktau. In the boys' competition, first place went to the team from Aktobe Oblast. Second place went to the team from Kyzylorda Oblast, and third place – to the team made up of Turkestan schoolchildren.

23 May - Almaty's Abai Kazakhstan National Opera and Ballet Theatre hosted a gala concert of the Almaty Seleznyev Choreography Institute, which is sponsored by PetroKazakhstan. The 76th graduation concert was dedicated to the 70th birthday of the ballet artist and distinguished teacher Ulán Mirseidov.

26 May - Nur-Sultan hosted an award's ceremony for the winners of the "Senim-2022" Work Health and Safety Competition, and at which the Head of the PetroKazakhstan Kumkol Resources HSE Group Svetlana Turemanova was named as one of the best HSE Engineers in Kazakhstan.

26 May - Visbreaking Shop No. 2 was the venue for fire tactics training held together with the PKOP emergency response team. Journalists from the Otyrar and Aigak television channels were invited.

On 5 March, on the eve of International Women’s Day, Kyzylorda hosted the “Golden Hands of PetroKazakhstan” exhibition of creative work and hand-made products. PKKR employees - talented handywomen showed off some real home-made artistry, magnificent beads, knitted toys, items made from cement and plaster casts, pictures, eco-bags, kurak-korpe, cakes and examples of healthy bakery.

The handywomen Zhibek Igilikova, Botagoz Tursynbayeva, Oksana Chernikova, Zhanar Seitmuratova, Assel Aprezova, Elina Elzhurnayeva and Asylzat Tolepbergenova put their heart and soul into creating a huge and painstaking volume of work, so much so that it is hard to believe that for most of them, it’s just a hobby and not a profession.

Company management, the chair of the trade union committee and company employees all visited the exhibition, leaving very impressed. Chairman of the Board of PetroKazakhstan Kumkol Resources, Mr Zhao Xiaoming congratulated the women with International Women’s Day, and wished them a spring mood and expressed the hope that their most ambitious plans came true.

The company presented all of the artists with spring bouquets of tulips, diplomas and Tupperware souvenirs.

In her spare time, **Zhibek Igilikova** enjoys knitting toys. “I’ve always liked children’s toys, and was always so happy to receive them. One evening, I had the idea to buy some needles and yarn and try to make something, and checked out a YouTube knitting master class. My first efforts were small napkins and potholders for the kitchen. What started out as a bit of entertainment is now my hobby”.

Elina Elzhurkhayeva’s favourite pastime is baking healthy cakes, which she’s been doing since having children. “I wanted to be able to eat beautiful, tasty and natural cakes on holidays. And the children are our best motivation. What wouldn’t you do to give your children something tasty to eat? My healthy deserts taste the same as normal tarts and cakes, but they don’t contain any harmful fat and sugar.”

Another favourite pastime for **Oksana Chernikova**, apart from photography, is making models out of cement and plaster, which are excellent materials for making small objects. “I saw some photos of concrete cache-pots on the Internet, and I really liked them, so I decided to make them myself and that’s when I got interested in it as a hobby. I never thought there were so many possibilities with concrete casts!”

Bota Tursynbayeva likes drawing. Drawing has helped her learn how to see the beautiful things in everyday life. “I like the aesthetic and beautiful things in life. I even enjoy giving something we’d normally think as boring a bit of sophistication and individuality. Drawing helps me relax, work things out, take a bit of a timeout from the world, and enjoy creativity and endless beauty. I’m definitely not a professional, more an amateur. I just do what I enjoy, and I hope that I get better and better over time.”

Zhanar Seitkasymova has a number of hobbies. "I've always been interested in hand-made things. In my spare time, I knit, make kurak-korpe and eco-bags. In Kazakh families, girls are taught home traditions from a young age, such as how to sew, embroider and cook. That's why I've been able to do all that from a young age. At the weekend, I like to bake cakes, and make tarts and eclairs for friends and family."

Asylzat Tolepberegenova's favourite hobby is bead threading. "Bead threading is a great pastime. It really helps me take my mind off things and relax. But, most of all, I feel true joy when I realise I've created a real work of art with my own hands. One of my first pieces was a camisole bead accessory for my younger sister at her wedding."

In her free time **Assel Aprezova** enjoys creating confectionery, such as cakes, cupcakes, muffins, meringues and cookies. She explained that she bakes her cakes after work and at the weekend. One cake takes about 5-6 hours. "For me, creating cakes is my favourite hobby. I forget about everything else when I'm working on a cake."

«ПетроҚазақстанның алтын қолөнер шеберлері» көрме-жәрмеңкесінде / На выставке-ярмарке «Золотые руки ПетроКазакхстана» /
At the exhibition-fair "Golden Hands of PetroKazakhstan"

31 May - the Baldauren kindergarten for children from underprivileged families in the Zhanakorgan District held a graduation day for children spending their last day at the kindergarten. The company gave the children gifts of bags with school accessories and stationery.

June

1 June - PKKR took part in a celebration organised by foster children at the Atameken Children's Family Village for orphans and children with no parental care. In honour of the event, PKKR gifted the residents of the sponsored Ushkonyr house with an air conditioner.

1 June - PKKR sponsored a children's drawing competition called "Helping Nature" for foster children at the Atameken Children's Family Village. The competition was held in honour of Environmental Protection Day.

2 June - The Shapagat Rehabilitation Centre for Handicapped Children in Kazaly District held a festive event to mark International Children's Day. The children received gifts from the company. The newest child to the centre, Damir, received a wheelchair. This event was covered in the STV republican channel news programs "Panorama of the day" and "Taulik tynsy".

9-13 June - with support from PetroKazakhstan a festival of master classes for Almaty music school pupils was held in Almaty, in the big hall of the Zhaniya Aubakirova Author's School. The aim of the festival is teaching best methods and techniques and discovering the artistic talents and potential of the young musicians.

13 June - With PKKR sponsored assistance a new, XXIV Summer Season at the legendary Arai Sunrise children's camp was opened. The camp is known for being the place where children can not only relax and recharge their batteries before the new school year, but also learn new skills thanks to the large selection of different groups and workshops, and, of course, find new friends. The Arai Sunrise camp receives 900 employee children and children from underprivileged and large families every year free of charge.

15 June - the Kyzylorda Oblast Akim Nurlybek Nalibayev met with a team from PetroKazakhstan Kumkol Resources. The Kyzylorda Oblast Akimat, PetroKazakhstan Kumkol Resources and the "Kyzylorda Oblast Trade Union Centre" regional association of trade unions signed a memorandum of understanding and cooperation around the issue of stabilising the social and employment situation and production processes, guaranteeing employment rights and job placement.

New management appointments in PetroKazakhstan

On July 1, based on the results the general extraordinary meeting of members of PetroKazakhstan Oil Products LLP, a decision was made to elect the new Executive Board of the Partnership, to be composed of the following members:

- Mr. Yerbolat Kozhabayev as the President and the Head of the Executive Board of the Partnership;
- Mr. Jian Riyuan as the First Vice President and the Member of the Executive Board of the Partnership.

Дүниежүзілік еңбекті қорғау және қауіпсіздік күніне орай ПҚҚР қызметкерлері марапаттау / Награжденные сотрудники ПҚКР в честь Всемирного дня охраны труда / PKKR employees awarded in honor of the World Day of Occupational Safety and Health

www.petrokazakhstan.kz